

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br. 2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 05-02-10-14-040/25-1295/2

Podgorica, 30.01.2025. godine

Za: MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA, Rimski trg 46, Podgorica
gospodinu, Danilu Šaranoviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma

Veza: Vaš akt br. 040/24-73147/2 od 20. 01. 2024. godine i 040/24-73147/2 od 28.01.2025. godine

Poštovani gospodine Šaranoviću,

Povodom *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Sa aspekta nadležnosti Direktorata za poreski i carinski sistem, saglasni smo sa članom 16 Predloga zakona, u okviru kojeg su implementirane preporuke Globalnog foruma o transparentnosti i razmjeni informacija u poreske svrhe (GF). U dijelu koji se odnosi na argumentaciju predlagača da ne predloži izmjene člana 61 postojećeg Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma, ukazujemo da ćemo navedenu argumentaciju podijeliti sa predstavnicima GF, te predmetna izmjena, ukoliko to bude neophodno, može biti dio neke od narednih izmjena ovog zakona. U svakom slučaju, sve preporuke GF, kao i aktivnosti za njihovo otklanjanje biće sastavni dio Akcionog plana, koji će u narednom periodu biti predmet razmatranja od strane Vlade Crne Gore.

Saglasni smo da je neophodno izvršiti korekciju „praga“ za identifikaciju igrača prilikom njihovih uplata, a koji trenutno iznosi 2000 eura. Predlogom zakona o igrama na sreću je takođe definisan značajno niži iznos. Isti je na nivou od 50 eura, jer smatramo da se i na taj način ispunjavaju uslovi u pogledu prevencije od pranja novca, a ne usporava poslovanje priređivača. S tim u vezi, smatramo da je neophodno razmotriti usklađivanje predloženog praga od 20 eura sa predmetnom normom Zakona o igrama na sreću.

Uvidom u dostavljeni inovirani tekst predloga i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, navedeno je da su za implementaciju Predloga Zakona potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore i budžeta Centralne Banke Crne Gore u ukupnom iznosu od 1,00 mil.€, od čega procijenjeni iznos cca 0,65 mil.€ iz budžeta Crne Gore i 0,35 mil.€ iz budžeta Centralne Banke Crne Gore. Sredstva su potrebna za uspostavljanje sistema nadzora nad pružiocima

usluga povezanih sa kryptoimovinom i za uspostavljanje Sistema za čuvanje podataka, informacija i dokumentacije. Sredstva za uspostavljanje sistema nadzora nad pružaocima usluga povezanih sa kryptoimovinom potrebno je obezbijediti u 2025. i 2026. godini dok je sredstva za uspostavljanje Sistema za čuvanje podataka, informacija i dokumentacije potrebno obezbijediti u 2025., 2026. i 2027. godini. Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze. Takođe, nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.

Budući da je u primjeni privremeno finansiranje, shodno članu 37 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, Ministarstvo finansija će do donošenja Zakona o budžetu Crne Gore za 2025. godinu potrošačkim jedinicama mjesečno odobravati sredstva utvrđena Rješenjem o privremenom finansiranju za 2025. godinu najviše do iznosa 1/12 (jedne dvanaestine) stvarnih izdataka u prethodnoj godini.

Dodatno, ukazujemo da je neophodno sredstva za predmetne namjene uskladiti sa sredstvima opredijeljenim Rješenjem o privremenom finansiranju za 2025. godinu, nosiocima predmetnih aktivnosti do donošenja Zakona o budžetu Crne Gore za 2025. godinu.

Sredstva potrebna za implementaciju predmetnog Zakona u narednim godinama će biti predmet razmatranja prilikom procesa izrade godišnjeg Zakona o budžetu. Takođe, napominjemo da će aktivnosti koje proizilaze iz odredbi Zakona, a koje imaju fiskalni uticaj na budžet države, biti predmet posebnog razmatranja.

Nadalje, u članu 32 Predloga zakona predviđeno je da „Predsjedniku i članovima komisije iz stava 3 ovog člana pripada naknada za rad u iznosu od 20% od ukupnog iznosa sredstava koji uplaćuju kandidati za taj ispitni rok“. Naime, shodno članu 71 Zakonom o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma propisana je obaveza polaganja stručnog ispita, koji je preduslov za dobijanje licence za vršenje poslova ovlašćenog lica za sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma, te se po navedenom osnovu očekuje ostvarenje prihoda, kako je navedeno u obrazloženju, u iznosu cca 0,30 mil.€ u 2025. godini, dok se u 2026. godini očekuje u iznosu od cca 0,15 mil.€. S tim u vezi, Ministarstvo finansija nije saglasno sa članom 32 Predloga zakona koji se odnosi na visinu naknade za rad Komisije i ukazuje da je isti neophodno uskladiti sa Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru. Takođe, napominjemo da prihod od polaganja stručnog ispita predstavlja prihod Budžeta Crne Gore, te da navedeno treba precizirati Predlogom zakona.

Imajući u vidu prethodno navedeno, ukazujemo da je Predlog zakona, nakon izvršenih korekcija u skladu sa sugestijama, potrebno dostaviti Ministarstvu finansija na mišljenje.

Crna Gora
Ministarstvo unutrašnjih poslova

Adresa: Bulevar Sv. Petra Cetinjskog 22,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 241 590
fax: +382 20 246 779
www.mup.gov.me

01 Br: 040/24 - 73147/2

Podgorica, 20.01.2025. godine

Za: MINISTARSTVO FINANSIJA

- Ministar, gđin Novica Vuković -

Crna Gora
MINISTARSTVO FINANSIJA
Podgorica

Primljeno: 20.01.2025				
Org. jed.	Jedinstveni kaz. znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
01-	040/25-	6341		

Predmet: Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma

22

Poštovani,

U prilogu Vam dostavljamo Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i RIA obrazac, radi davanja mišljenja.

Molimo za hitnost u postupanju.

S poštovanjem,

MINISTAR,

Danilo Šaranović

Prilog: Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma

Kontakt osoba: Snežana Jonica

Pozicija: v.d. generalne direktorice Direktorata za normativno-pravne i kadrovske poslove
tel: 020 242 749

Crna Gora
Sekretarijat za zakonodavstvo

Adresa: Vuka Karadžića br. 3
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 231-535
fax: +382 20 231-592
www.gov.me/szz

Broj: 02-040/24-1488/2

30. decembra 2024. godine

Za: **Ministarstvo unutrašnjih poslova**
Gospodinu Danilu Šaranoviću, ministru

Veza: 01 Br: 040/24-73147/1 od 24. decembra 2024. godine

Predmet: **Mišljenje na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma**

Poštovani gospodine Šaranoviću,

Na **PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SPREČAVANJU PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA**, iz okvira nadležnosti ovog Sekretarijata, nemamo primjedbi, budući da su primjedbe i sugestije Sekretarijata date predstavnicama obrađivača u neposrednoj saradnji 26. decembra 2024. godine, ugrađene u predloženi tekst zakona.

Ukazujemo da je u odnosu na Predlog zakona neophodno pribaviti mišljenje Ministarstva finansija i Ministarstva pravde, a u odnosu na odredbe Predloga zakona kojima se uređuje nadzor mišljenje Ministarstva javne uprave.

SEKRETARKA
Slavica Bajić
Slavica Bajić

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo unutrašnjih poslova
NAZIV PROPISA	PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SPREČAVANJU PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA
1. Definisanje problema - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? -Skupština Crne Gore 28. saziva na Devetoj sjednici Prvog redovnog (proljećnog) zasjedanja u 2024. godini, dana 01. jula 2024. godine. donijela je Zakon i izmjenama i dopunama zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma ("Službeni list CG", br. 65/24). Ovim zakonom prevashodno je izvršeno ispunjenje svih zahtjeva za dobijanje pozitivnog mišljenja od strane Generalnog direktorata za finansijsku stabilnost, finansijske usluge i uniju tržišta kapitala koje je odjeljenje Evropske komisije odgovorno za politiku Evropske Unije o finansijskim uslugama (DG FISMA), Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD) i Komiteta eksperata za procjenu mjera protiv pranja novca i finansiranja terorizma (Manivala), kako bi se zatvorilo pregovračko poglavlje 4. - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? -Predloženi akt treba da riješi sljedeće probleme: -Ispunjenje zahtjeva DG FISMA u pogledu usklađivanja Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma sa Regulativoma (EU) 2023/1113 Evropskog parlamenta i Savjeta od 31. maja 2023. o informacijama koje se prilažu prenosima novčanih sredstava i određene kriptoinovine i o izmjeni Direktive (EU) 2015/849; - Ispunjenje zahtjeva OECD vezanih za utvrđivanje stvarnog vlasnika po osnovu kontrole pravnih lica ili privrednih društava drugim sredstvima; - Ispunjenje FATF preporuke broj 15 kojom se reguliše registrovanje pružaoca usluga povezanih sa kriptoinovinom. - Koji su uzroci problema? -Crna Gora nije imala pravno regulisanu oblast vezanu za tržište i prenos kriptoinovine. Takođe, nakon usvajanja izmjena i dopuna Zakona 01. jula 2024. godine dostavljeni su komentari na isti sa predlozima i sugestijama koje je potrebno uvažiti. - Koje su posljedice problema? -Na ovaj način će se izbjeći negativne posledice, a to su neusklađenost sa međunarodnim standardima u oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, predstavljanje Crne Gore kao nesigurne destinacije za ulaganje i strane investicije, kao i narušavanje procesa evropskih integracija. - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? -Nedonošenjem propisa i nenapredovanjem na procesu evropskih integracija šteti se samoj državi, njenim institucijama, kao i građanima Crne Gore. - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?	

-Trenutno u Crnoj Gori nije zakonski regulisana oblast vezana za pružanje usluga povezanih sa kriptovalutama, uključujući rad platformi za trgovanje kriptovalutama, razmjenu kriptovalute za sredstva ili drugu kriptovalutu te pružanje usluga čuvanja i upravljanja kriptovalutama u ime klijenata. Nepostojanje zakonskog okvira ostavlja vlasnike kriptovalute izloženima rizicima, posebno u područjima koja nisu pokrivena pravilima o zaštiti potrošača. Nedostatak zakonskog regulisanja takođe može dovesti do značajnih rizika za integritet tržišta, uključujući zloupotrebu tržišta i finansijski kriminal. Kako bi se ti rizici smanjili potrebno je zakonom regulisati oblast kriptovalute, tako da "status quo" opcija nije prihvatljiva.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?

- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?

-Nakon usvajanja ovog zakona, biće ispunjeni svi zahtjevi za dobijanje pozitivnog mišljenja od strane DG FISMA, OECD-a i Manivala.

-Takođe, ovim zakonom se postiže potpuna usklađenost sa zakonodavstvom Evropske unije u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, te se na taj način obezbjeđuje dalji napredak Crne Gore u procesu evropskih integracija.

Izmjene i dopune ovog zakona u potpunosti su usaglašene sa pravnom tekovinom Evropske unije koja se odnosi na sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, i to:

-Direktiva (EU) 2015/849 Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. maja 2015. godine o sprečavanju korišćenja finansijskog sistema u svrhu pranja novca ili finansiranja terorizma, o izmjeni Regulative (EU) br. 648/2012 Evropskog parlamenta i Savjeta i o stavljanju van snage Direktive 2005/60/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta i Direktive Komisije 2006/70/EZ;

-Direktiva (EU) 2018/843 Evropskog parlamenta i Savjeta od 30. maja 2018. godine o izmjeni Direktive (EU) 2015/849 Evropskog parlamenta i Savjeta o sprečavanju korišćenja finansijskog sistema u svrhu pranja novca ili finansiranja terorizma i izmjenama Direktiva 2009/138/EZ i 2013/36/EU

-Regulativa (EU) 2023/1113 Evropskog parlamenta i Savjeta od 31. maja 2023. godine o informacijama koje se prilažu prenosima novčanih sredstava i određene kriptovalute i o izmjeni Direktive (EU) 2015/849.

- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

-Donošenje navedenog zakona nije planirano strategijama i programima Vlade, ali je isto neophodno izvršiti iz razloga usklađivanja sa navedenim direktivama EU.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (Uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).

- Obrazložiti preferiranu opciju?

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (Uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).

Moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema, mogu uključivati sljedeće:

Status quo opcija: ova opcija omogućava nastavak postojećih praksi i procedura. To bi značilo da Crna Gora ne izvrši usklađivanje sa direktivama EU i ne preduzme sve potrebne korake za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, što bi dalje naškodilo procesu evropskih integracija.

Neregulatorna opcija: Ova opcija nije primjenjiva jer ni na koji drugi način se nije moglo unaprijediti stanje u oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, niti bi se ispunili uslovi za dobijanje pozitivnog mišljenja za ispunjenje FATF preporuke broj 15 kojom se reguliše registrovanje pružaoca usluga povezanih sa kriptovalutama.

Preferirana opcija je donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kako bi se Crna Gora uskladila sa međunarodnim standardima u oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, kao i sa standardima EU, vezanim za regulisanje tržišta i prenosa kriptovalutina i samim tim nastavila put na procesu evropskih integracija.

- Obrazložiti preferiranu opciju?

Bilo kojom navdenom opcijom, osim preferirane opcije, nije moguće postići željeni cilj- usklađivanje sa pravom Evropske unije i ispunjenje zahtjeva međunarodnih organizacija i tijela.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)?
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti?
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija?
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.

-Izmjene i dopune zakona su od velikog značaja za unapređenje borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma i za osiguranje daljeg napretka Crne Gore u procesu evropskih integracija. Cilj je da se unaprijedi povoljan uticaj na ukupno unapređenje poslovnog ambijenta, rast životnog standarda i ekonomski razvoj imajući u vidu uzročno-posljedičnu vezu između bezbjednosti i kapitala. Samim tim, donošenjem ovog propisa stvorice se uslovi za osnovno regulisanje tržišta i prenosa kriptovalutina u Crnoj Gori.

- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)?

-Primjena propisa neće izazvati troškove građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).

- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti?

-Pozitivne posledice donošenja propisa ogledaju se u unapređenju borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma i za osiguranje daljeg napretka Crne Gore u procesu evropskih integracija. Nakon usvajanja ovog zakona, biće ispunjeni svi zahtjevi za zatvaranje pregovaračkog poglavlja 4.

- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija?

-Propis ne utiče na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu ni stvaranje tržišne konkurencije.

- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

-Nema administrativnih opterećenja i biznis barijera.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?

- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?

- Za sprovođenje ovog zakona potrebna su finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore i budžeta Centralne Banke Crne Gore.

Procijenjeni iznos potrebnih sredstava je cca. 650.000,00 € iz budžeta Crne Gore i 350.000 iz budžeta Centralne Banke Crne Gore.

Sredstva su potreban za:

- Uspostavljanje sistema nadzora nad pružaocima usluga povezanih sa kriptovalutinom i to za;
 - Uspostavljanje informacionog Sistema za vođenje Registra pružalaca usluga povezanih sa kriptovalutinom
 - Zapošljavanje i obuka službenika koji će da sprovede nadzor nad pružaocima usluga povezanih sa kriptovalutinom i službenika koji će da vode Registar pružaoca usluga povezanih sa kriptovalutinom
- Uspostavljanje Sistema za čuvanje podataka, informacija i dokumentacije koji su nadzorni organi iz člana 131 stav 1 Zakona dužni da preuzmu od obveznika kad on prestaje da postoji. Nadzorni organi iz člana 131 stav 1 Zakona dužni su da preuzetu dokumentaciju čuvaju pet godina od dana preuzimanja. Navedeni Sistemi za čuvanje podataka, informacija i dokumentacije treba da obuhvate adekvatne informacione sisteme i odgovarajući prostor za skladištenje papirne dokumentacije. Sisteme za čuvanje podataka, informacija i dokumentacije potrebno je obezbijediti za:
 - Centralnu banku Crne Gore
 - Ministarstvo unutrašnjih poslova
 - Komisiju za tržište kapitala
 - Ministarstvo finansija
 - Agenciju za nadzor osiguranja

- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.

- Sredstva za uspostavljanje sistema nadzora nad pružaocima usluga povezanih sa kriptovalutinom potrebno je obezbijediti u 2025. i 2026. godini

- Sredstva za uspostavljanje Sistema za čuvanje podataka, informacija i dokumentacije potrebno je obezbijediti u 2025., 2026. i 2027. godini.

- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.

- Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?

Za sprovođenje ovog zakona potrebna su finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore. Sredstva nisu planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu.

- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?

Usvajanjem propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske

obaveze.

- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?

Implementacijom propisa ostvariće se prihod za Budžet Crne Gore iz razloga što je članom 71 stav 3 Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma propisano obaveza polaganja stručng ispita, koji je preduslov za dobijanje licence za vršenje poslova ovlašćenog lica za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

Očekuje se prihod po navedenom osnovu u 2025. godini u iznosu od oko 300.000,00€ (3.000 polaznika), kao i oko 150.000,00 € (1.500 polaznika) u 2026. godini. U okviru nevedenih iznosa treba računati i 20% finansijskih izdataka vezanih za naknadu za rad ispitnih komisija.

- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.

- Procijenjeni broj obveznika po Zakonu o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma je 4.500. Za navedeni broj obveznika potrebno je 4.700 ovlašćenih lica za vršenje poslova sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, odnosno njihovih zamjenika. U 2025. godini stručni ispit bi trebalo da polaže 3.000, a u 2026. godini 1.500 kandidata kojima je potrebna licenca za vršenje poslova ovlašćenog lica za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

-Finansijski izdaci se odnose na naknadu za rad ispitnih komisija koje iznose 20% od ukupnog iznosa sredstava koji uplaćuju kandidati.

- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.

-Postoje problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda jer se na osnovu podataka iz Centralnog registra privrednih subjekata, zbog neažurnosti registra i činjenice da se u isti ne evidentiraju djelatnosti privrednih subjekata, ne može tačno odrediti tačan broj obveznika po Zakonu o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma u nefinansijskom sektoru. Postoji mogućnost da je broj obveznika veći od procijenjenih 4.500.

- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?

-Nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na predlog propisa, obzirom da se isti po prvi put dostavlja tom ministarstvu radi davanja mišljenja. Međutim, Ministarstvo finansija dostavilo je inicijativu za izmjene i dopune Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma radi implementiranja FATF preporuke broj 15.

- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

-Obzirom da na predlog dokumenta nijesu postojale primjedbe Ministarstva finansija, iste nijesu mogle biti implementirane.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.

- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).

- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.

Ovaj propis izrađen je uz podršku Generalnog direktorata za finansijsku stabilnost, finansijske usluge i uniju tržišta kapitala koje je odeljenje Evropske komisije odgovorno za politiku Evropske Unije o finansijskim uslugama (DG FISMA) i Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD).

- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).

-Prilikom pripreme ovog zakona nije sprovedena javna rasprava radi konsultovanja zainteresovane javnosti, obzirom da je predloženo da se ovaj zakon donosi po hitnom postupku, u skladu sa članom 52 Zakona o državnoj upravi ("Službeni list CG", br. 78/18, 70/21 i 52/22.), kojim je propisano da sprovođenje javne rasprave nije obavezno u vanrednim, hitnim ili nepredvidljivim okolnostima.

- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana

prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

-U skladu sa članom 52 Zakona o državnoj upravi, s obzirom na to da je Zakon izrađen i da je neophodno donijeti ga po hitnom postupku, konsultacije zainteresovane javnosti nije bilo, te samim tim ne postoje ni predlozi ni sugestije zainteresovanih strana.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?

-Potencijalna prepreka za implementaciju propisa može biti nedostatak sredstava naznačenih u tački 5 ovog dokumenta.

- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?

-Nadzorni organi određeni članom 131 stav 1 Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma će pratiti primjenu propisa, kao i ispunjenje ciljeva.

- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?

- Glavni indikatori su:

- uspostavljanje Registra trustova i Registra pružalaca usluga povezanih sa kriptoinovinom,
- ispunjenje zahtjeva za dobijanje pozitivnog mišljenja od strane DG FISMA, OECD-a i Manivala, u cilju zatvaranja pregovaračkog poglavlja 4,
- nastavak puta Crne Gore ka evropskim integracijama što će se ostvariti usklađivanjem sa međunarodnim standardima u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

-Ministarstvo unutrašnjih poslova će pratiti primjenu ovog propisa.

Datum i mjesto

Podgorica, 20. 01. 2025. god.

Starješina

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo unutrašnjih poslova
NAZIV PROPISA	PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SPREČAVANJU PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

-Skupština Crne Gore 28. saziva na Devetoj sjednici Prvog redovnog (proljećnog) zasijedanja u 2024. godini, dana 01. jula 2024. godine. donijela je Zakon i izmjenama i dopunama zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma ("Službeni list CG", br. 65/24).
Ovim zakonom prevashodno je izvršeno ispunjenje svih zahtjeva za dobijanje pozitivnog mišljenja od strane Generalnog direktorata za finansijsku stabilnost, finansijske usluge i uniju tržišta kapitala koje je odeljenje Evropske komisije odgovorno za politiku Evropske Unije o finansijskim uslugama (DG FISMA), Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD) i Komiteta eksperata za procjenu mjera protiv pranja novca i finansiranja terorizma (Manivala), kako bi se zatvorilo pregovoračko poglavlje 4.

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Predloženi akt treba da riješi sljedeće probleme:
- Ispunjenje zahtjeva DG FISMA u pogledu usklađivanja Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma sa Regulativoma (EU) 2023/1113 Evropskog parlamenta i Savjeta od 31. maja 2023. o informacijama koje se prilažu prenosima novčanih sredstava i određene kriptoinovine i o izmjeni Direktive (EU) 2015/849;
- Ispunjenje zahtjeva OECD vezanih za utvrđivanje stvarnog vlasnika po osnovu kontrole pravnih lica ili privrednih društava drugim sredstvima;
- Ispunjenje FATF preporuke broj 15 kojom se reguliše registrovanje pružaoca usluga povezanih sa kriptoinovinom.
- Koji su uzroci problema?
- Crna Gora nije imala pravno regulisanu oblast vezanu za tržište i prenos kriptoinovine. Takođe, nakon usvajanja izmjena i dopuna Zakona 01. jula 2024. godine dostavljeni su komentari na isti sa predlozima i sugestijama koje je potrebno uvažiti.
- Koje su posljedice problema?
- Na ovaj način će se izbjeći negativne posledice, a to su neusklađenost sa međunarodnim standardima u oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, predstavljanje Crne Gore kao nesigurne destinacije za ulaganje i strane investicije, kao i narušavanje procesa evropskih integracija.
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Nedonošenjem propisa i nenapredovanjem na procesu evropskih integracija šteti se samoj državi, njenim institucijama, kao i građanima Crne Gore.
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

-Trenutno u Crnoj Gori nije zakonski regulisana oblast vezana za pružanje usluga povezanih sa kriptoinovinom, uključujući rad platformi za trgovanje kriptoinovinom, razmjenu kriptoinovine za sredstva ili drugu kriptoinovinu te pružanje usluga čuvanja i upravljanja kriptoinovinom u ime klijenata. Nepostojanje zakonskog okvira ostavlja vlasnike kriptoinovine izloženima rizicima, posebno u područjima koja nisu pokrivena pravilima o zaštiti potrošača. Nedostatak zakonskog regulisanja takođe može dovesti do značajnih rizika za integritet tržišta, uključujući zloupotrebu tržišta i finansijski kriminal. Kako bi se ti rizici smanjili potrebno je zakonom regulisati oblast kriptoinovine, tako da "status quo" opcija nije prihvatljiva.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?

- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?

-Nakon usvajanja ovog zakona, biće ispunjeni svi zahtjevi za dobijanje pozitivnog mišljenja od strane DG FISMA, OECD-a i Manivala.

-Takođe, ovim zakonom se postiže potpuna usklađenost sa zakonodavstvom Evropske unije u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, te se na taj način obezbjeđuje dalji napredak Crne Gore u procesu evropskih integracija.

Izmjene i dopune ovog zakona u potpunosti su usaglašene sa pravnom tekovinom Evropske unije koja se odnosi na sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, i to:

-Direktiva (EU) 2015/849 Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. maja 2015. godine o sprečavanju korišćenja finansijskog sistema u svrhu pranja novca ili finansiranja terorizma, o izmjeni Regulative (EU) br. 648/2012 Evropskog parlamenta i Savjeta i o stavljanju van snage Direktive 2005/60/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta i Direktive Komisije 2006/70/EZ;

-Direktiva (EU) 2018/843 Evropskog parlamenta i Savjeta od 30. maja 2018. godine o izmjeni Direktive (EU) 2015/849 Evropskog parlamenta i Savjeta o sprečavanju korišćenja finansijskog sistema u svrhu pranja novca ili finansiranja terorizma i izmjenama Direktiva 2009/138/EZ i 2013/36/EU

-Regulativa (EU) 2023/1113 Evropskog parlamenta i Savjeta od 31. maja 2023. godine o informacijama koje se prilažu prenosima novčanih sredstava i određene kriptoinovine i o izmjeni Direktive (EU) 2015/849.

- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

-Donošenje navedenog zakona nije planirano strategijama i programima Vlade, ali je isto neophodno izvršiti iz razloga usklađivanja sa navedenim direktivama EU.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (Uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).

- Obrazložiti preferiranu opciju?

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (Uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).

Moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema, mogu uključivati sljedeće:

Status quo opcija: ova opcija omogućava nastavak postojećih praksi i procedura. To bi značilo da Crna Gora ne izvrši usklađivanje sa direktivama EU i ne preduzme sve potrebne korake za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, što bi dalje naškodilo procesu evropskih integracija.

Neregulatorna opcija: Ova opcija nije primjenjiva jer ni na koji drugi način se nije moglo unaprijediti stanje u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, niti bi se ispunili uslovi za dobijanje pozitivnog mišljenja za ispunjenje FATF preporuke broj 15 kojom se reguliše registrovanje pružaoca usluga povezanih sa kriptoinovinom.

Preferirana opcija je donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kako bi se Crna Gora uskladila sa međunarodnim standardima u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, kao i sa standardima EU, vezanim za regulisanje tržišta i prenosa kriptoinovine i samim tim nastavila put na procesu evropskih integracija.

- Obrazložiti preferiranu opciju?

Bilo kojom navdenom opcijom, osim preferirane opcije, nije moguće postići željeni cilj- usklađivanje sa pravom Evropske unije i ispunjenje zahtjeva međunarodnih organizacija i tijela.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.

- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)?

- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti?

- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija?

- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.

-Izmjene i dopune zakona su od velikog značaja za unapređenje borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma i za osiguranje daljeg napretka Crne Gore u procesu evropskih integracija. Cilj je da se unaprijedi povoljan uticaj na ukupno unapređenje poslovnog ambijenta, rast životnog standarda i ekonomski razvoj imajući u vidu uzročno-posljedičnu vezu između bezbjednosti i kapitala.

Samim tim, donošenjem ovog propisa stvoriće se uslovi za osnovno regulisanje tržišta i prenosa kriptoinovine u Crnoj Gori.

- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)?

-Primjena propisa neće izazvati troškove građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).

- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti?

-Pozitivne posledice donošenja propisa ogledaju se u unapređenju borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma i za osiguranje daljeg napretka Crne Gore u procesu evropskih integracija. Nakon usvajanja ovog zakona, biće ispunjeni svi zahtjevi za zatvaranje pregovaračkog poglavlja 4.

- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija?

-Propis ne utiče na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu ni stvaranje tržišne konkurencije.

- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

-Nema administrativnih opterećenja i biznis barijera.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?

- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?

- Za sprovođenje ovog zakona potrebna su finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore i budžeta Centralne Banke Crne Gore.

Procijenjeni iznos potrebnih sredstava je cca. 650.000,00 € iz budžeta Crne Gore i 350.000 iz budžeta Centralne Banke Crne Gore.

Sredstva su potreban za:

- Uspostavljanje sistema nadzora nad pružiocima usluga povezanih sa kriptovalutom i to za:
 - Uspostavljanje informacionog Sistema za vođenje Registra pružalaca usluga povezanih sa kriptovalutom
 - Zapošljavanje i obuka službenika koji će da sprovedu nadzor nad pružiocima usluga povezanih sa kriptovalutom i službenika koji će da vode Registar pružioca usluga povezanih sa kriptovalutom
- Uspostavljanje Sistema za čuvanje podataka, informacija i dokumentacije koji su nadzorni organi iz člana 131 stav 1 Zakona dužni da preuzmu od obveznika kad on prestaje da postoji. Nadzorni organi iz člana 131 stav 1 Zakona dužni su da preuzetu dokumentaciju čuvaju pet godina od dana preuzimanja. Navedeni Sistemi za čuvanje podataka, informacija i dokumentacije treba da obuhvate adekvatne informacione sisteme i odgovarajući prostor za skladištenje papirne dokumentacije. Sisteme za čuvanje podataka, informacija i dokumentacije potrebno je obezbijediti za:
 - Centralnu banku Crne Gore
 - Ministarstvo unutrašnjih poslova
 - Komisiju za tržište kapitala
 - Ministarstvo finansija
 - Agenciju za nadzor osiguranja

- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.

- Sredstva za uspostavljanje sistema nadzora nad pružiocima usluga povezanih sa kriptovalutom potrebno je obezbijediti u 2025. i 2026. godini

- Sredstva za uspostavljanje Sistema za čuvanje podataka, informacija i dokumentacije potrebno je obezbijediti u 2025., 2026. i 2027. godini.

- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.

- Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?

Za sprovođenje ovog zakona potrebna su finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore. Sredstva nisu planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu.

- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?

Usvajanjem propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske

obaveze.

- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?

Implementacijom propisa ostvariće se prihod za Budžet Crne Gore iz razloga što je članom 71 stav 3 Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma propisano obaveza polaganja stručnog ispita, koji je preduslov za dobijanje licence za vršenje poslova ovlašćenog lica za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

Očekuje se prihod po navedenom osnovu u 2025. godini u iznosu od oko 300.000,00€ (3.000 polaznika), kao i oko 150.000,00 € (1.500 polaznika) u 2026. godini. U okviru nevedenih iznosa treba računati i 20% finansijskih izdataka vezanih za naknadu za rad ispitnih komisija.

- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.

- Procijenjeni broj obveznika po Zakonu o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma je 4.500. Za navedeni broj obveznika potrebno je 4.700 ovlašćenih lica za vršenje poslova sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, odnosno njihovih zamjenika. U 2025. godini stručni ispit bi trebalo da polaže 3.000, a u 2026. godini 1.500 kandidata kojima je potrebna licenca za vršenje poslova ovlašćenog lica za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

-Finansijski izdaci se odnose na naknadu za rad ispitnih komisija koje iznose 20% od ukupnog iznosa sredstava koji uplaćuju kandidati.

- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.

-Postoje problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda jer se na osnovu podataka iz Centralnog registra privrednih subjekata, zbog neažurnosti registra i činjenice da se u isti ne evidentiraju djelatnosti privrednih subjekata, ne može tačno odrediti tačan broj obveznika po Zakonu o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma u nefinansijskom sektoru. Postoji mogućnost da je broj obveznika veći od procijenjenih 4.500.

- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?

-Nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na predlog propisa, obzirom da se isti po prvi put dostavlja tom ministarstvu radi davanja mišljenja. Međutim, Ministarstvo finansija dostavilo je inicijativu za izmjene i dopune Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma radi implementiranja FATF preporuke broj 15.

- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

-Obzirom da na predlog dokumenta nijesu postojale primjedbe Ministarstva finansija, iste nijesu mogle biti implementirane.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.

- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).

- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.

Ovaj propis izrađen je uz podršku Generalnog direktorata za finansijsku stabilnost, finansijske usluge i uniju tržišta kapitala koje je odeljenje Evropske komisije odgovorno za politiku Evropske Unije o finansijskim uslugama (DG FISMA) i Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD).

- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).

-Prilikom pripreme ovog zakona nije sprovedena javna rasprava radi konsultovanja zainteresovane javnosti, obzirom da je predloženo da se ovaj zakon donosi po hitnom postupku, u skladu sa članom 52 Zakona o državnoj upravi ("Službeni list CG", br. 78/18, 70/21 i 52/22.), kojim je propisano da sprovođenje javne rasprave nije obavezno u vanrednim, hitnim ili nepredvidljivim okolnostima.

- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana

prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

-U skladu sa članom 52 Zakona o državnoj upravi, s obzirom na to da je Zakon izrađen i da je neophodno donijeti ga po hitnom postupku, konsultacije zainteresovane javnosti nije bilo, te samim tim ne postoje ni predlozi ni sugestije zainteresovanih strana.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?

-Potencijalna prepreka za implementaciju propisa može biti nedostatak sredstava naznačenih u tački 5 ovog dokumenta.

- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?

-Nadzorni organi određeni članom 131 stav 1 Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma će pratiti primjenu propisa, kao i ispunjenje ciljeva.

- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?

- Glavni indikatori su:

- uspostavljanje Registra trustova i Registra pružalaca usluga povezanih sa kriptovalutom,

- ispunjenje zahtjeva za dobijanje pozitivnog mišljenja od strane DG FISMA, OECD-a i Manivala, u cilju zatvaranja pregovaračkog poglavlja 4,

- nastavak puta Crne Gore ka evropskim integracijama što će se ostvariti usklađivanjem sa međunarodnim standardima u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

-Ministarstvo unutrašnjih poslova će pratiti primjenu ovog propisa.

Datum i mjesto

Podgorica, 20.01.2025. god.

Starješina

PREDLOG

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SPREČAVANJU PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA*

Član 1

U Zakonu o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma („Službeni list CG”, br. 110/23 i 65/24) u članu 4 stav 2 tačka 12 mijenja se i glasi:

“12) pružaoci usluga povezanih sa kriptoinovinom;”.

U tački 13 alineja 5 mijenja se i glasi:

“- iznajmljivanja i posredovanja u iznajmljivanju nepokretnosti u transakcijama u kojima mjesečni zakup iznosi 10.000 eura ili više (ili ekvivalente ove vrijednosti).”

Na kraju alineje 6 zarez se briše i dodaju riječi: “izgradnje ili montaže montažnih stambeno-poslovnih objekata.”.

U alineji 12 riječi: “kao i prometa drugih roba,” brišu se.

Član 2

Poslije člana 4 dodaje se novi član koji glasi:

“Izuzeci od primjene

Član 4a

Odredbe ovog zakona kojima se uređuje kriptoinovina ne primjenjuju se na:

1) lica koja pružaju usluge povezane sa kriptoinovinom isključivo svojim matičnim društvima, svojim zavisnim društvima ili drugim zavisnim društvima svojih matičnih društava;

2) likvidatora ili stečajnog upravnika koji učestvuje u postupku likvidacije, odnosno stečaja, osim u slučaju plana za podršku urednom otkupu svakog tokena vezanog za inovinu koji se primjenjuje u slučaju stečaja, likvidacije, sanacije ili oduzimanja dozvole za rad imaoca;

3) Evropsku centralnu banku, centralnu banku države članice Evropske unije kad djeluje u svojstvu monetarnog tijela i druga javna tijela država članica Evropske unije;

4) Evropsku investicionu banku i njena zavisna društva;

5) Evropski fond za finansijsku stabilnost i Evropski stabilizacijski mehanizam;

6) međunarodne organizacije u smislu međunarodnog javnog prava.”

Član 3

U članu 6 stav 1 tačka 6 riječ “trust” zamjenjuje se riječju “trast”.

Tačka 23 mijenja se i glasi:

“23) korespondentni odnos je odnos:

- u kojem jedna kreditna institucija kao korespondent pruža bankarske usluge drugoj kreditnoj instituciji kao respondentu, uključujući usluge vođenja računa za tekuće ili druge obaveze, kao i sa njima povezane usluge kao što su upravljanje gotovim novcem, međunarodni prenos novčanih sredstava, obračun čekova, prolazni računi i usluge deviznog poslovanja, i

- između i unutar kreditnih institucija, kao i finansijskih institucija uključujući kada se slične usluge pružaju putem korespondentne institucije respondentnoj instituciji, uključujući odnose uspostavljene za transakcije hartijama od vrijednosti ili prenose novčanih sredstava ili odnose uspostavljene za transakcije povezane sa kriptoinovinom ili prenose kriptoinovine.”.

U tački 25 poslije riječi “vrijednosti” dodaje se zarez i riječ “kriptoinovinu”.

U tački 26 alineja 1 riječi: “virtuelne valute,” brišu se.

U tački 33 alineja 1 poslije riječi: „igara na sreću“ stavlja se zarez, a riječi: ”kod priređivača koji priređuju igre na sreću putem interneta, odnosno drugih telekomunikacionih sredstava,” brišu se.

U tački 41 riječ ”trust” u različitom padežu zamjenjuje se riječju ”trast” u odgovarajućem padežu.

Tačka 46 mijenja se i glasi:

”46) kriptoimovina je digitalni prikaz vrijednosti ili prava koje se može prenositi i čuvati elektronski, uz pomoć tehnologije distribuiranog zapisa (DLT) ili slične tehnologije, uključujući i token elektronskog novca, pri čemu se ne odnosi na kriptoimovinu koja se kvalifikuje kao:

- finansijski instrument, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala,
- depozit, uključujući strukturirane depozite u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita depozita,
- novčana sredstva koja se ne kvalifikuju kao tokeni elektronskog novca,
- sekjuritizacija u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala,
- proizvod neživotnog ili životnog osiguranja u smislu zakona kojim se uređuju uslovi i način obavljanja djelatnosti osiguranja,
- penzioni proizvod čija je osnovna svrha da pruži investitoru dobit u penziji i koji mu daje pravo na određene koristi,
- proizvod strukovnog penzionog osiguranja koji su obuhvaćeni zakonom kojim se uređuju penzioni fondovi, odnosno zakonom kojim se uređuje osiguranje i reosiguranje,
- obračunska jedinica dobrovoljnih penzionih fondova u skladu sa zakonom kojim se uređuju dobrovoljni penzioni fondovi,
- penziono osiguranje u skladu sa zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje,
- panevropski lični penzioni proizvod u skladu sa zakonom kojim se uređuju ti proizvodi;
- sistem socijalne sigurnosti u skladu sa posebnim zakonom,
- proizvodi individualnog penzionog osiguranja za koje je na osnovu zakona propisan finansijski doprinos poslodavca i kod kojih poslodavac ili zaposleni ne mogu birati proizvod penzionog osiguranja ili osiguravača,
- kriptoimovina koja je jedinstvena i nije zamjenjiva sa drugom kriptoimovinom;”.

Tačka 52 mijenja se i glasi:

”52) token elektronskog novca je vrsta kriptoimovine čija se vrijednost nastoji održati stabilnom vezivanjem za vrijednost fiducijarne valute;”.

U tački 53 riječi: ”kripto novčanik” zamjenjuju se riječju ”kriptonovčanik”, a riječi: ”kripto valute;” riječju ”kriptoimovinu;”.

Tačka 55 mijenja se i glasi:

”55) lična isprava je lična karta, pasoš, kao i lična isprava za azilanta, odnosno lična isprava za stranca pod supsidijarnom zaštitom izdate u Crnoj Gori;”.

Na kraju tačke 67 tačka se zamjenjuje tačka-zarezom i dodaju 32 nove tačke koje glase:

”68) povezane transakcije su dvije ili više transakcija koje se mogu smatrati međusobno povezanim zbog vremenskog perioda u kojem su izvršene, zbog primaoca i nalogodavca, načina obavljanja transakcije, razloga zbog kojeg su transakcije izvršene ili drugih faktora na osnovu kojih se transakcije mogu smatrati povezanim;

69) pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom je pravno lice, privredno društvo, preduzetnik i fizičko lice koje obavlja djelatnost, a koje pruža jednu ili više usluga povezanih sa kriptoinovinom klijentima na profesionalnoj osnovi;

70) usluge povezane sa kriptoinovinom su:

- čuvanje i upravljanje kriptoinovinom u ime klijenta,
- upravljanje platformom za trgovanje kriptoinovinom,
- razmjena kriptoinovine za fiducijarnu valutu,
- razmjena kriptoinovine za drugu kriptoinovinu,
- izvršavanje naloga za kriptoinovinu u ime klijenta,
- plasiranje kriptoinovine,
- prijem i prenos naloga za kriptoinovinu u ime klijenta,
- savjetovanje o kriptoinovini,
- upravljanje portfoliom kriptoinovine,
- pružanje usluga prenosa kriptoinovine u ime klijenata;

71) čuvanje i upravljanje kriptoinovinom u ime klijenata obuhvata čuvanje ili kontrolu, u ime klijenta, kriptoinovine ili načina pristupa toj kriptoinovini, prema potrebi u obliku privatnih kriptografskih ključeva;

72) upravljanje platformom za trgovanje kriptoinovinom je upravljanje jednim ili više multilateralnih sistema u okviru kojih se spaja ili olakšava spajanje više interesa trećih strana za kupovinu i prodaju kriptoinovine, unutar sistema i u skladu sa njegovim pravilima, na način koji dovodi do sklapanja ugovora u vezi sa kriptoinovinom, i to razmjenom jedne kriptoinovine za drugu kriptoinovinu ili razmjenom kriptoinovine za fiducijarnu valutu koja je zakonsko sredstvo plaćanja;

73) razmjena kriptoinovine za fiducijarnu valutu je zaključivanje ugovora o kupovini ili prodaji kriptoinovine sa klijentima u zamjenu za fiducijarnu valutu uz korišćenje sopstvenog kapitala;

74) razmjena kriptoinovine za drugu kriptoinovinu je zaključivanje ugovora o kupovini ili prodaji kriptoinovine sa klijentima u zamjenu za drugu kriptoinovinu uz korišćenje sopstvenog kapitala;

75) izvršavanje naloga za kriptoinovinu u ime klijenata je zaključivanje sporazuma, u ime klijenta, o kupovini ili prodaji jedne ili više kriptoinovine ili o upisu, u ime klijenata, jedne ili više kriptoinovine, a obuhvata zaključivanje ugovora o prodaji kriptoinovine u trenutku njene javne ponude ili uključanja za trgovanje;

76) plasiranje kriptoinovine je stavljanje na tržište kriptoinovine za kupce, u ime ili za račun ponuđača ili neke strane povezane sa ponuđačem;

77) prijem i prenos naloga za kriptoinovinu u ime klijenta je prijem naloga za kupovinu ili prodaju jedne ili više kriptoinovine ili za upis jedne ili više vrsta kriptoinovine i prenos tog naloga trećoj strani na izvršenje;

78) savjetovanje o kriptoinovini obuhvata ponudu, davanje ili saglasnost za davanje preporuka klijentu, na zahtjev klijenta ili na inicijativu pružaoca usluga povezanih sa kriptoinovinom kojima savjetuje o jednoj ili više transakcija povezanih sa kriptoinovinom ili o upotrebi usluga povezanih sa kriptoinovinom;

79) upravljanje portfoliom kriptoinovine je upravljanje portfoliom u skladu sa ovlašćenjima klijenata na individualnoj i diskrecionoj osnovi, pri čemu ti portfoliji uključuju jednu ili više kriptoinovina;

80) pružanje usluga prenosa kriptovalute u ime klijenta obuhvata pružanje usluga prenosa, u ime klijenta, kriptovalute sa jedne adrese ili računa distribuiranog zapisa na drugu adresu ili drugi račun distribuiranog zapisa, kao i korišćenje kriptomata;

81) račun kriptovalute je račun koji pružalac usluga povezanih sa kriptovalutom drži u ime jednog ili više lica, a koji se može upotrebljavati za izvršavanje prenosa kriptovalute;

82) pošiljalac je lice koje ima račun kriptovalute kod pružaoca usluga povezanih sa kriptovalutom, adresu distribuiranog zapisa ili uređaj koji omogućava skladištenje i prenos kriptovalute sa tog računa, adresu distribuiranog zapisa ili uređaj ili, ako nema takav račun, adresu distribuiranog zapisa ili uređaj, lice koje daje nalog ili inicira prenos kriptovalute;

83) korisnik kriptovalute je lice koje je namjeravani primalac prenosa kriptovalute;

84) prenos kriptovalute je svaka transakcija sa ciljem prenošenja kriptovalute sa jedne adrese distribuiranog zapisa, računa kriptovalute ili drugog uređaja koji omogućava čuvanje kriptovalute na drugu adresu distribuiranog zapisa, račun kriptovalute ili drugi uređaj koji omogućava čuvanje kriptovalute, koju izvršava najmanje jedan pružalac usluga povezanih sa kriptovalutom koji djeluje u ime pošiljaoca ili korisnika kriptovalute, bez obzira da li su pošiljalac i korisnik kriptovalute isto lice i da li je pružalac usluga povezanih sa kriptovalutom pošiljalac isti kao i korisnik kriptovalute;

85) prenos putem zbirnog fajla je skup nekoliko pojedinačnih prenosa novčanih sredstava ili prenosa kriptovalute objedinjenih radi prenosa;

86) jedinstvena identifikaciona oznaka transakcije je kombinacija slova, brojeva i/ili simbola koju utvrdi pružalac platnih usluga u skladu sa pravilima plaćanja i sistemima naplate ili sistemima za razmjenu poruka koji se koriste za prenos novčanih sredstava ili koju utvrdi pružalac usluga povezanih sa kriptovalutom, a koja omogućava praćenje transakcije nazad do platioca i primaoca plaćanja ili praćenje prenosa kriptovalute nazad do pošiljaoca i korisnika kriptovalute;

87) prenos kriptovalute između lica je prenos kriptovalute bez učešća bilo kog pružaoca usluga povezanih sa kriptovalutom;

88) posrednički pružalac usluga povezanih sa kriptovalutom je pružalac usluga povezanih sa kriptovalutom koji nije pružalac usluga povezanih sa kriptovalutom pošiljaoca ni korisnika kriptovalute, a koji prima i prosljeđuje prenos kriptovalute u ime pružaoca usluga povezanih sa kriptovalutom pošiljaoca ili korisnika kriptovalute ili drugog posredničkog pružaoca usluga povezanih sa kriptovalutom;

89) kriptomat je fizički ili online elektronski terminal koji pružaocu usluga povezanih sa kriptovalutom omogućava naročito pružanje usluga prenosa kriptovalute u ime klijenta;

90) adresa distribuiranog zapisa je alfanumerička oznaka kojom se na mreži koja upotrebljava tehnologiju distribuiranog zapisa (DLT) ili neku sličnu tehnologiju označava adresa na koju se kriptovaluta može poslati ili sa koje se može primiti;

91) tehnologija distribuiranog zapisa (DLT) je tehnologija kojom se omogućava funkcionisanje i upotreba distribuiranih zapisa;

92) distribuirani zapis je repozitorijum podataka kojim se vodi evidencija transakcija i koji se, pomoću mehanizma konsenzusa, dijeli kroz skup mrežnih čvorova DLT i koji se među tim mrežnim čvorovima sinhronizuje;

93) mehanizam konsenzusa su pravila i postupci na osnovu kojih se između mrežnih čvorova DLT postiže dogovor da je transakcija potvrđena;

94) mrežni čvor DLT je uređaj ili proces koji je dio mreže i koji sadrži potpunu ili djelimičnu repliku evidencije svih transakcija u okviru distribuiranog zapisa;

95) adresa sa vlastitim hostingom je adresa distribuiranog zapisa koja nije povezana ni sa jednim od sljedećeg:

- pružaocem usluga povezanih sa kryptoimovinom,
- subjektom koji nema sjedište u Crnoj Gori i koji pruža usluge slične uslugama pružaoca usluga povezanih sa kryptoimovinom,
- subjektom koji nema sjedište u Evropskoj uniji i koji pruža usluge slične uslugama pružaoca usluga povezanih sa kryptoimovinom;

96) formalni aranžman sa imenovanim predstavnicima je ugovor između predlagača i imenovanog predstavnika, gdje je predlagač pravno lice, odnosno privredno društvo ili fizičko lice koje daje instrukcije imenovanom predstavniku da djeluje u njegovo ime u određenom svojstvu, uključujući svojstvo direktora, akcionara ili osnivača, dok je imenovani predstavnik pravno lice odnosno privredno društvo ili fizičko lice koje djeluje prema instrukcijama predlagača;

97) identifikacioni broj pravnog lica (IBPL) je jedinstvena alfanumerička referentna oznaka u skladu sa standardom ISO 17442 dodijeljena pravnom licu;

98) kriptografski algoritam je matematički postupak ili set pravila koji se koristi za zaštitu podataka, odnosno za šifrovanje i dešifrovanje podataka;

99) elektronski ček je digitalna verzija tradicionalnog čekovnog instrumenta koji se koristi za plaćanje, ali u elektronskom formatu.“

Član 4

U članu 14 stav 3 tačka 1 alineja 6 poslije riječi „zaposlenih“ stavlja se zarez, a riječi: „u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka,“ brišu se.

Član 5

U članu 18 stav 1 tačka 7 mijenja se i glasi:

„7) prilikom uplate uloga u iznosu od 20 eura ili više, kod izvršenja jedne ili više povezanih transakcija, kad je obveznik priređivač igara na sreću;“.

Poslije tačke 7 dodaje se nova tačka koja glasi:

„8) prilikom svake povremene transakcije koja predstavlja prenos kryptoimovine u vrijednosti od 1.000 eura ili više.“.

Član 6

U članu 20 stav 1 riječi: „tač. 2, 3, 6 i 7“ zamjenjuju se riječima: „tač. 2, 3, 6, 7 i 8“.

Član 7

U članu 22 stav 7 poslije riječi: „dužan je da“ dodaju se riječi: „preduzme dodatne provjere, kao i da“.

Član 8

U članu 24 stav 13 poslije riječi „djelatnosti“ stavlja se tačka, a riječi: „i klijenta za koga nije utvrđen viši rizik od pranja novca i finansiranja terorizma.“ brišu se.

Poslije stava 13 dodaje se novi stav koji glasi:

”Izuzetno od stava 13 ovog člana, obveznik iz člana 4 stav 2 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona može da sprovede video-elektronsku identifikaciju samo za uslugu ili proizvod koji pruža u okviru svoje djelatnosti i klijenta za koga nije utvrđen viši rizik od pranja novca i finansiranja terorizma.”.

U stavu 15 alineja 3 riječ ”neprekidan” zamjenjuje se riječju ”adekvatan”.

U stavu 16 riječi: „stava 15“ zamjenjuju se riječima: „stava 16“.

U stavu 18 riječi: “stava 19” zamjenjuju se riječima: “stava 21”.

Dosadašnji st. 14 do 20 postaju st. 15 do 21.

Član 9

Poslije člana 24 dodaju se dva nova člana koji glase:

„Provjera identiteta klijenta korišćenjem pouzdanih algoritama

Član 24a

Obveznik koji je sproveo video-elektronsku identifikaciju klijenta u skladu sa članom 24 ovog zakona može izvršiti svaku narednu provjeru identiteta klijenta i korišćenjem pouzdanih algoritama za provjeru na osnovu video zapisa klijenta, upoređivanjem fotografije preuzete u tom video zapisu sa fotografijom preuzetom iz elektronske lične isprave klijenta prilikom sprovođenja postupka identifikacije iz člana 24 ovog zakona.

Provjera iz stava 1 ovog člana se može izvršiti samo ako datum važenja elektronske lične isprave klijenta iz koje su preuzeti podaci, nije istekao u trenutku sprovođenja te provjere.

Prilikom sprovođenja provjere iz stava 1 ovog člana obveznik može podatke koje je pribavio prilikom identifikacije klijenta u skladu sa članom 24 ovog zakona, posredstvom finansijsko-obavještajne jedinice, provjeriti uvidom u CRS, evidenciju izdatih ličnih isprava i međunarodnu bazu ukradenih, izgubljenih i nevažećih dokumenata, elektronskim putem, na način propisan aktom iz člana 22 stav 11 ovog zakona.

Obveznik može da sprovede provjeru identiteta klijenta u skladu sa stavom 1 ovog člana samo za uslugu ili proizvod koji pruža u okviru svoje djelatnosti.

Obveznik je dužan da čuva video zapis koji je nastao u postupku provjere iz stava 1 ovog člana u skladu sa ovim zakonom.

Obaveze obveznika u svrhu zaštite podataka i sajber bezbjednosti prilikom sprovođenja postupka identifikacije elektronskim putem i video-elektronske identifikacije

Član 24b

Obveznik je dužan da izradi analizu rizika sistema i rješenja koje koristi za postupak sprovođenja identifikacije elektronskim putem i video-elektronske identifikacije.

Obveznik je dužan da koristi sigurne komunikacijske kanale za interakciju sa klijentom tokom postupka identifikacije elektronskim putem i video-elektronske identifikacije korišćenjem sigurnih protokola i kriptografskih algoritama u skladu sa najboljim praksama i industrijom u svrhu zaštite povjerljivosti, cjelovitosti, dostupnosti i zaštite podataka, kao i u svrhu sajber bezbjednosti.

Obveznik je dužan da kontinuirano prati rješenje iz stava 1 ovog člana kako bi se uvjerio da je funkcionalnost tog rješenja u skladu sa ovim zakonom i aktima iz člana 24 ovog zakona.

Obveznik je dužan da upravlja utvrđenim rizicima iz stava 1 ovog člana.“

Član 10

U članu 25 stav 3 riječi: „stav 20“ zamjenjuju se riječima: „stav 21“.

Član 11

U članu 26 na kraju stava 7 tačka se briše i dodaju riječi: „i preduzme dodatne provjere.“

Član 12

U nazivu člana 29, uvodnoj rečenici stava 1 i tač. 2 i 3 riječ “trust” u različitom padežu zamjenjuje se riječju “trast” u odgovarajućem padežu.

U stavu 3 poslije riječi: “dužan je” dodaju se riječi: “da preduzme dodatne provjere, kao i”.

U stavu 4 riječ “trustom,” zamjenjuje se riječju “trastom,”.

Član 13

U članu 36 poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

”Pružalac platnih usluga primaoca plaćanja dužan je da uvodi djelotvorne postupke kojima se utvrđuje da li su u razmjeni poruka ili u sistemu plaćanja i namirenja koji se upotrebljavaju za izvršenje prenosa novčanih sredstava, polja koja se odnose na podatke o platiocu i primaocu plaćanja popunjena slovima, brojevima i simbolima dozvoljena u skladu sa pravilima tog sistema.”

Dosadašnji stav 5 postaje stav 6.

Član 14

U članu 39 stav 1 poslije tačke 4 dodaje se nova tačka koja glasi:

“4a) kad se prenos novčanih sredstava vrši razmjenom elektronskih čekova, uključujući elektronski obrađene čekove;”.

Član 15

Poslije člana 40 dodaju se novo poglavlje i 17 novih članova koji glase:

”3a. Usluge povezane sa kriptoinovinom

Registar pružalaca usluga povezanih sa kriptoinovinom

Član 40a

Pravno lice, privredno društvo, preduzetnik i fizičko lice koje obavlja djelatnost sa sjedištem u Crnoj Gori, odnosno ima prebivalište ili odobren stalni boravak u Crnoj Gori koje namjerava da pruža usluge povezane sa kriptoinovinom u Crnoj Gori mora biti upisano u Registar pružalaca usluga povezanih sa kriptoinovinom, prije početka pružanja tih usluga.

Pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom iz države članice Evropske unije, koja se ne nalazi na listi visoko-rizičnih trećih država, kojem je odobrenje izdalo matično nadležno nadzorno tijelo ili koji je upisan u registar nadležnog nadzornog tijela u državi u kojoj je osnovan, a koji želi da te usluge pruža u Crnoj Gori mora biti upisan u Registar pružalaca usluga povezanih sa kriptoinovinom, prije početka pružanja tih usluga.

Registar pružalaca usluga povezanih sa kriptoinovinom je elektronska baza podataka u kojoj se vode i čuvaju podaci o pružaocima usluga povezanih sa kriptoinovinom.

Registar pružalaca usluga povezanih sa kriptoinovinom vodi i održava nadzorni organ iz člana 131 stav 1 tačka 7 ovog zakona.

Neposredan elektronski pristup podacima iz Registra pružalaca usluga povezanih sa kriptoinovinom imaju finansijsko-obavještajna jedinica i nadzorni organi iz člana 131 stav 1 ovog zakona.

Svako ima pravo pristupa podacima iz Registra pružalaca usluga povezanih sa kriptoinovinom, i to o nazivu, odnosno imenu i prezimenu pružalaca usluga i uslugama povezanim sa kriptoinovinom koje ti pružaoci pružaju.

Upis u Registar pružalaca usluga povezanih sa kriptoinovinom

Član 40b

Zahtjev za upis u Registar pružalaca usluga povezanih sa kriptoinovinom podnosi se nadzornom organu iz člana 131 stav 1 tačka 7 ovog zakona. → organ nadležan za upis

Subjekti iz člana 40a stav 1 ovog zakona uz zahtjev prilažu:

- podatke o nazivu, adresi, sjedištu, matičnom broju ili drugom identifikacionom broju (poreski identifikacioni broj) za pravna lica ili privredna društva, odnosno imenu, prezimenu, jedinstvenom matičnom broju, adresi i opštini prebivališta, odnosno stalnog boravka u Crnoj Gori za preduzetnike ili fizička lica koja obavljaju djelatnost;

- dokaz o određivanju ovlašćenog lica za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma u skladu sa članom 69 ovog zakona;

- uvjerenje, potvrdu ili drugi akt nadležnog organa za vođenje kaznene evidencije kojom se dokazuje ugled, u smislu člana 40r ovog zakona, za direktora, članove društva, članove organa upravljanja i rukovođenja i stvarnog vlasnika pravnog lica ili privrednog društva, odnosno preduzetnika ili fizičkog lica koje obavlja djelatnost, u slučaju da neko od njih nije crnogorski državljanin;

- izjavu odgovornog lica u pravnom licu ili privrednom društvu, odnosno preduzetnika ili fizičkog lica koje obavlja djelatnost da su upoznati sa obavezama iz ovog zakona;

- podatke o svim direktorima pravnog lica ili privrednog društva propisane članom 117 stav 1 tačka 3 ovog zakona;

- poslovni plan u kojem su navedene usluge povezane sa kriptoinovinom koje ima namjeru da pruža i koji uključuje i plan kako će te usluge stavljati na tržište.

Izuzetno od stava 2 alineja 3 ovog člana, uvjerenje, potvrdu ili drugi akt nadležnog organa za vođenje kaznene evidencije kojom se dokazuje ugled, u smislu člana 40r ovog zakona, za direktora, članove društva, članove organa upravljanja i rukovođenja i stvarnog vlasnika pravnog lica ili privrednog društva, odnosno preduzetnika ili fizičkog lica koje obavlja djelatnost, u slučaju da su ta lica crnogorski državljani, nadzorni organ iz člana 131 stav 1 tačka 7 ovog zakona pribavlja po službenoj dužnosti.

Pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom iz člana 40a stav 2 ovog zakona uz zahtjev prilaže:

- podatke o nazivu, adresi, sjedištu, matičnom broju ili drugom identifikacionom broju (poreski identifikacioni broj) za pravna lica ili privredna društva, odnosno imenu, prezimenu, datumu rođenja, državi rođenja, vrsti, broju i državi izdavanja lične isprave, adresi boravišta u Crnoj Gori za preduzetnike ili fizička lica koja obavljaju djelatnost;

- potvrdu o odobrenju nadležnog nadzornog tijela ili izvod iz registra nadležnog nadzornog tijela države u kojoj je osnovan;

- dokaz o uslugama povezanim sa kriptoinovinom za koje je registrovan u državi u kojoj je osnovan;

- naziv i kontakt podatke nadležnog nadzornog tijela države u kojoj je osnovan;

- poslovni plan u kojem su navedene usluge povezane sa kriptoinovinom koje ima namjeru da pruža i koji uključuje i plan kako će te usluge stavljati na tržište.

Ugled iz stava 2 alineja 3 i stav 3 ovog člana utvrđuje nadzorni organ iz člana 131 stav 1 tačka 7 ovog zakona u skladu sa članom 40r ovog zakona.

Nadzorni organ iz člana 131 stav 1 tačka 7 ovog zakona provjerava vjerodostojnost dostavljenih podataka i dokumentacije samostalno i u saradnji sa nadležnim organima u Crnoj Gori kao i kanalima međunarodne saradnje, nakon čega odlučuje o zahtjevu za upis u Registar pružalaca usluga povezanih sa kriptoinovinom.

Pravno lice ili privredno društvo iz člana 40a stav 1 ovog zakona ne može biti upisano u Registar pružalaca usluga povezanih sa kriptoinovinom ako nije upisano u Registar stvarnih vlasnika.

Nadzorni organ iz člana 131 stav 1 tačka 7 ovog zakona odbija zahtjev za upis u Registar pružalaca usluga povezanih sa kriptoinovinom ako podnosilac zahtjeva ne dostavi podatke i dokumentaciju iz stava 2, odnosno stava 4 ovog člana ili ako nijesu ispunjeni uslovi iz st. 6 i 7 ovog člana.

Protiv rješenja kojim se odbija zahtjev za upis u Registar pružalaca usluga povezanih sa kriptoinovinom može se pokrenuti upravni spor.

Sadržaj Registra pružalaca usluga povezanih sa kriptoinovinom

Član 40c

Registar pružalaca usluga povezanih sa kriptoinovinom sadrži sljedeće podatke:

1) za pravno lice ili privredno društvo: naziv, sjedište (adresa i grad, odnosno opština za pravno lice sa sjedištem u Crnoj Gori, a za pravno lice sa sjedištem u drugoj državi država i grad), matični broj, podatak da li je rezident ili nerezident, broj telefona, e-mail adresu i podatke iz člana 44 ovog zakona;

2) za preduzetnika: naziv, sjedište (adresa i grad, odnosno opština za preduzetnika sa sjedištem u Crnoj Gori, a za preduzetnika sa sjedištem u drugoj državi država i grad), jedinstveni matični broj, ime i prezime, podatak da li je rezident ili nerezident, broj telefona i e-mail adresu;

3) za fizičko lice: ime i prezime, jedinstveni matični broj, adresu i opštinu prebivališta, odnosno boravka u Crnoj Gori, datum rođenja, državu rođenja, državljanstvo, podatak da li je rezident ili nerezident, broj telefona i e-mail adresu, vrstu, broj, državu izdavanja i datum prestanka važenja lične isprave; i

4) podatke o nazivu usluga povezanih sa kriptoinovinom koje pruža u Crnoj Gori.

Brisanje iz Registra pružalaca usluga povezanih sa kriptoinovinom

Član 40d

Nadzorni organ iz člana 131 stav 1 tačka 7 ovog zakona donosi rješenje o brisanju pružaoca usluga povezanih sa kriptoinovinom iz Registra pružalaca usluga povezanih sa kriptoinovinom, ako:

1) taj pružalac usluga dostavi nadzornom organu iz člana 131 stav 1 tačka 7 ovog zakona obavještenje da više neće da pruža usluge povezane s kriptoinovinom;

2) je taj pružalac usluga upisan u Registar pružalaca usluga povezanih sa kriptoinovinom na osnovu neistinite ili netačne dokumentacije ili neistinito predstavljenih činjenica;

3) je prestao da ispunjava uslov u pogledu ugleda u smislu člana 40b stav 2 alineja 3 i stav 3 ovog zakona;

4) ne izvršava obaveze iz člana 40f ovog zakona; ili

5) ne pruža usluge povezane sa kriptovalutinom na teritoriji Crne Gore.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, nadzorni organ iz člana 131 stav 1 tačka 7 ovog zakona vrši pasiviziranje statusa u Registru pružalaca usluga povezanih sa kriptovalutinom za pružaoca usluga povezanih sa kriptovalutinom za kojeg posumnja da ispunjava neki od uslova za brisanje iz stava 1 tač. 2 do 5 ovog člana, o čemu će obavijestiti tog pružaoca usluga.

Pasiviziranje iz stava 2 ovog člana traje dok nadzorni organ iz člana 131 stav 1 tačka 7 ovog zakona ne utvrdi da li je ispunjen neki od uslova za brisanje iz stava 1 tač. 2 do 5 ovog člana i ako utvrdi da je neki od uslova ispunjen briše pružaoca usluga povezanih sa kriptovalutinom iz Registra pružalaca usluga povezanih sa kriptovalutinom, a ako utvrdi da nijedan od tih uslova nije ispunjen briše pasivizaciju.

Pružalac usluga povezanih sa kriptovalutinom ne smije pružati usluge povezane sa kriptovalutinom za vrijeme dok je pasiviziran.

Protiv rješenja o brisanju iz Registra pružalaca usluga povezanih sa kriptovalutinom može se pokrenuti upravni spor.

Usluge povezane sa kriptovalutinom pružene u Crnoj Gori

Član 40e

Smatra se da su usluge povezane sa kriptovalutinom pružene u Crnoj Gori ako je ispunjen jedan od sljedećih uslova, i to da pružalac usluga povezanih sa kriptovalutinom:

- ima sjedište u Crnoj Gori ili je rezident ili ima mjesto poslovanja u Crnoj Gori iz kojeg pruža usluge;

- pruža usluge povezane sa kriptovalutinom, oglašava svoje usluge ili marketinšku kampanju, nezavisno od načina oglašavanja, usmjerava prema licima koja imaju sjedište u Crnoj Gori odnosno koji su rezidenti;

- preko jednog ili više automatizovanih sistema nudi kriptovalutinu u Crnoj Gori;

- distribuciju svojih usluga pruža kroz jedan ili više distributivnih kanala namijenjenih licima koja imaju sjedište u Crnoj Gori odnosno koja su rezidenti;

- ima adresu za prijem pošte ili telefonski broj u Crnoj Gori ili ima „me“ ekstenziju domena na svojoj internet stranici.

Obaveze pružaoca usluga povezanih sa kriptovalutinom pošiljaoca

Član 40f

Pružalac usluga povezanih sa kriptovalutinom pošiljaoca dužan je da prilikom prenosa kriptovalutine obezbijedi podatke o pošiljaocu i korisniku kriptovalutine.

Podaci o pošiljaocu su:

1) ime i prezime, odnosno naziv;

2) adresa, odnosno sjedište, uključujući naziv države, broj lične isprave, jedinstveni matični broj, odnosno matični broj pošiljaoca ili datum i mjesto rođenja;

3) adresa distribuiranog zapisa, u slučajevima u kojima je prenos kriptovalutine pošiljaoca registrovan na mreži pomoću tehnologije distribuiranog zapisa (DLT) ili slične tehnologije, kao i broj računa kriptovalutine ako takav račun postoji i ako se koristi za obradu transakcije;

4) broj računa kriptovalute, u slučajevima u kojima se prenos kriptovalute pošiljaoca ne registruje na mreži pomoću tehnologije distribuiranog zapisa (DLT) ili slične tehnologije;

5) postojeći identifikacioni broj pravnog lica (IBPL) ako u relevantnom formatu poruke postoji potrebno polje i ako ga je pošiljalac dostavio svom pružaocu usluga povezanih sa kriptovalutom, a u nedostatku tog broja bilo koja druga dostupna i jednako važna službena identifikaciona oznaka pošiljaoca.

Podaci o korisniku kriptovalute su:

1) ime i prezime, odnosno naziv;

2) adresa distribuiranog zapisa korisnika, u slučajevima u kojima je prenos kriptovalute registrovan na mreži pomoću tehnologije distribuiranog zapisa (DLT) ili slične tehnologije, kao i broj računa kriptovalute, ako takav račun postoji i ako se koristi za obradu transakcije;

3) broj računa kriptovalute korisnika, u slučajevima u kojima se prenos kriptovalute ne registruje na mreži pomoću tehnologije distribuiranog zapisa (DLT) ili slične tehnologije;

4) postojeći identifikacioni broj pravnog lica (IBPL) ako u relevantnom formatu poruke postoji potrebno polje i ako ga je pošiljalac dostavio svom pružaocu usluga povezanih sa kriptovalutom, a u nedostatku tog broja, bilo koja druga dostupna i jednako važna službena identifikaciona oznaka pošiljaoca.

Izuzetno od stava 2 tačka 4 i stava 3 tačka 3 ovog člana, u slučaju da se prenos kriptovalute ne registruje na mreži pomoću tehnologije distribuiranog zapisa (DLT) ili slične tehnologije i nije izvršen na račun kriptovalute pošiljaoca ni sa tog računa, pružalac usluga povezanih sa kriptovalutom pošiljaoca dužan je da obezbijedi da je uz prenos kriptovalute priložena jedinstvena identifikaciona oznaka transakcije.

Podaci o pošiljaocu i korisniku iz st. 2 i 3 ovog člana ne moraju biti direktno uključeni u prenos kriptovalute.

Podaci iz st. 2 i 3 ovog člana dostavljaju se drugom pružaocu usluga povezanih sa kriptovalutom pošiljaoca prije, istovremeno ili paralelno sa izvršenjem transakcije sa kriptovalutom i na način kojim se obezbjeđuje zaštita tih podataka u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

U slučaju prenosa kriptovalute na adresu sa vlastitim hostingom, pružalac usluga povezanih sa kriptovalutom pošiljaoca dužan je da pribavi i čuva podatke iz st. 2 i 3 ovog člana i obezbijedi da se prenos kriptovalute može pojedinačno identifikovati.

Pored mjera iz člana 53c ovog zakona, u slučaju prenosa čija je vrijednost viša od 1.000 eura na adresu sa vlastitim hostingom, pružalac usluga povezanih sa kriptovalutom pošiljaoca preduzima odgovarajuće mjere kako bi procijenio da li je ta adresa u vlasništvu ili pod kontrolom pošiljaoca.

Pružalac usluga povezanih sa kriptovalutom pošiljaoca dužan je da, prije prenosa kriptovalute, provjeri tačnost podataka o pošiljaocu i korisniku kriptovalute iz st. 2 i 3 ovog člana na osnovu dokumenata, podataka ili informacija iz pouzdanog i nezavisnog izvora.

Provjera podataka iz st. 2 i 3 ovog člana smatra se sprovedenom ako je ispunjen jedan od sljedećih uslova i to da:

1) je identitet pošiljaoca kriptovalute provjeren u skladu sa članom 17 ovog zakona, a da se informacije dobijene tom provjerom čuvaju u skladu sa članom 127 ovog zakona;

2) se odredba člana 18 stav 2 ovog zakona primjenjuje na pošiljaoca kriptovalute.

Pružalac usluga povezanih sa kriptovalutom pošiljaoca neće dozvoliti pokretanje ili izvršiti prenos kriptovalute ako nijesu ispunjeni uslovi propisani st. 1 do 10 ovog člana.

Prenos kriptovalute putem zbirnog fajla

Član 40g

U slučaju prenosa kriptovalute putem zbirnog fajla jednog pošiljaoca, odredba člana 40f stav 2 ovog zakona ne primjenjuje se na pojedinačne prenose objedinjene u fajlu, pod uslovom da:

- 1) zbirni fajl sadrži podatke iz člana 40f st. 2 do 4 ovog zakona;
- 2) su podaci provjereni u skladu sa članom 40f stav 9 ovog zakona;
- 3) pojedinačni prenosi sadrže adresu distribuiranog zapisa pošiljaoca, ako se primjenjuje član 40f stav 3 tačka 2 ovog zakona;
- 4) broj računa kriptovalute pošiljaoca, ako se primjenjuje član 40f stav 3 tačka 3 ili stav 4 ovog zakona, sadrži jedinstvenu identifikacionu oznaku transakcije.

Obaveze pružaoca usluga povezanih sa kriptovalutinom korisnika kriptovalute

Član 40h

Pružalac usluga povezanih sa kriptovalutinom korisnika kriptovalute dužan je da sprovodi djelotvorne postupke, uključujući, prema potrebi, praćenje tokom ili nakon prenosa kriptovalute, kako bi utvrdio da li su podaci o pošiljaocu i korisniku kriptovalute iz člana 40f st. 2, 3 i 4 ovog zakona uključeni u prenos kriptovalute ili u zbirne fajlove za prenos ili se dostavljaju naknadno.

U slučaju prenosa kriptovalute sa adrese sa vlastitim hostingom, pružalac usluga povezanih sa kriptovalutinom korisnika kriptovalute dužan je da pribavi i čuva podatke iz člana 40f st. 2, 3 i 4 ovog zakona i obezbjeđuje da se prenos kriptovalute može pojedinačno identifikovati.

Pored mjera iz člana 53c ovog zakona, u slučaju prenosa u iznosu višem od 1.000 eura sa adrese sa vlastitim hostingom, pružalac usluga povezanih sa kriptovalutinom korisnika kriptovalute dužan je da preduzima odgovarajuće mjere za procjenu da li je ta adresa u vlasništvu ili pod kontrolom korisnika kriptovalute.

Prije dostupnosti kriptovalute korisniku kriptovalute, pružalac usluga povezanih sa kriptovalutinom korisnika kriptovalute, dužan je da provjeri tačnost podataka o korisniku kriptovalute iz člana 40f stav 3 ovog zakona na osnovu dokumenata, podataka ili informacija iz pouzdanog i nezavisnog izvora.

Provjera iz st. 2, 3 i 4 ovog člana smatra se sprovedenom, ako je ispunjen jedan od sljedećih uslova, i to ako:

- 1) je identitet korisnika kriptovalute provjeren u skladu sa članom 17 ovog zakona, a informacije dobijene tom provjerom čuvaju se u skladu sa članom 127 ovog zakona,
- 2) se odredba člana 18 stav 2 ovog zakona primjenjuje na korisnika kriptovalute.

Prenosi kriptovalute sa nedostajućim ili nepotpunim podacima

Član 40i

Pružalac usluga povezanih sa kriptovalutinom korisnika kriptovalute dužan je da sprovodi djelotvorne postupke zasnovane na procjeni rizika, uključujući mjere iz člana 17 ovog zakona, kako bi utvrdio da li treba izvršiti, odbiti, vratiti ili suspendovati prenos kriptovalute za koji nedostaju traženi ili potpuni podaci o pošiljaocu i korisniku kriptovalute i preduzima odgovarajuće dalje mjere.

Ako pružalac usluga iz stava 1 ovog člana, utvrdi da podaci iz člana 40f st. 2, 3 i 4 ili člana 40g ovog zakona nedostaju ili su nepotpuni, dužan je da, na osnovu procjene rizika i bez nepotrebnog odlaganja:

- 1) odbije prenos ili vrati prenesenu kriptovalutu na račun pošiljaoca; ili
- 2) zahtijeva tražene podatke o pošiljaocu i korisniku kriptovalute prije nego što kriptovaluta postane dostupna korisniku kriptovalute.

Ako pružalac usluga povezanih sa kriptovalutom pošiljaoca učestalo ne dostavlja tražene podatke o pošiljaocu ili korisniku kriptovalute, pružalac usluga povezanih sa kriptovalutom korisnika kriptovalute dužan je da:

1) preduzme mjere koje naročito uključuju slanje upozorenja i postavljanje rokova prije odbijanja, ograničavanja ili prekida poslovnog odnosa u smislu tačke 2 ovog stava, ako podaci nijesu dostavljeni; ili

2) direktno odbija sve buduće prenose kriptovalute od tog pružaoca usluga, ograničava ili prekida poslovni odnos sa njim.

Pružalac usluga povezanih sa kriptovalutom korisnika kriptovalute dužan je da obavijesti nadležni nadzorni organ o pružaocu usluga povezanih sa kriptovalutom pošiljaoca koji učestalo ne dostavlja tačne i potpune podatke u skladu sa ovim članom, kao i mjerama koje je prema tom pružaocu usluga preduzeo u skladu sa st. 1, 2 i 3 ovog člana.

Procjena i prijavljivanje

Član 40j

Pružalac usluga povezanih sa kriptovalutom korisnika kriptovalute dužan je da utvrdi da li nedostatak tačnih i potpunih podataka iz člana 40i ovog zakona predstavlja razloge za sumnju u pranje novca ili finansiranje terorizma i ako utvrdi da taj nedostatak predstavlja razloge za sumnju, o tome obavijesti finansijsko-obavještajnu jedinicu u skladu sa ovim zakonom.

Obaveze posredničkih pružalaca usluga povezanih sa kriptovalutom

Član 40k

Posrednički pružalac usluga povezanih sa kriptovalutom dužan je da obezbijedi da se svi primljeni podaci o pošiljaocu i korisniku kriptovalute, koje je potrebno dostaviti uz prenos kriptovalute, dostave uz prenos kriptovalute.

Posrednički pružalac usluga povezanih sa kriptovalutom dužan je da vodi i čuva evidenciju podataka iz stava 1 ovog člana i omogućiti uvid u tu evidenciju nadležnim organima, na njihov zahtjev.

Utvrđivanje informacija o pošiljaocu ili korisniku kriptovalute koje nedostaju

Član 40l

Posrednički pružalac usluga povezanih sa kriptovalutom dužan je da sprovodi djelotvorne postupke, uključujući, po potrebi, praćenje nakon ili tokom prenosa kriptovalute, kako bi utvrdio da li su podaci o pošiljaocu ili korisniku iz člana 40f stav 2 tač. 1, 3 i 4 i stav 3 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona, dostavljeni prethodno, istovremeno ili paralelno sa prenosom kriptovalute ili prenosom kriptovalute putem zbirnih fajlova, uključujući i slučajeve kad se prenos obavlja sa ili na adresu sa vlastitim hostingom.

Prenosi kriptovaluta za koje podaci o pošiljaocu ili korisniku kriptovaluta nedostaju ili su nepotpuni

Član 40m

Posrednički pružalac usluga povezanih sa kriptovalutom dužan je da uspostavlja djelotvorne postupke zasnovane na procjeni rizika, uključujući mjere iz člana 17 ovog zakona, kako bi utvrdio da li treba izvršiti, odbiti, vratiti ili suspendovati prenos kriptovaluta za koji nedostaju traženi i potpuni podaci o pošiljaocu i korisniku kriptovaluta i preduzeo odgovarajuće mjere.

Ako pružalac usluga iz stava 1 ovog člana, prilikom prijema prenosa kriptovaluta, utvrdi da podaci iz člana 40f stav 2 tač. 1, 3 i 4 i stav 3 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona ili člana 40g stav 1 ovog zakona nedostaju ili su nepotpuni, dužan je da, na osnovu procjene rizika i bez nepotrebnog odlaganja:

- 1) odbije prenos ili vrati prenesenu kriptovalutu, ili
- 2) zahtijeva tražene podatke o pošiljaocu i korisniku kriptovaluta prije nastavka prenosa kriptovaluta.

Ako pružalac usluga povezanih sa kriptovalutom učestalo ne dostavlja tražene podatke o pošiljaocu ili korisniku kriptovaluta, posrednički pružalac usluga povezanih sa kriptovalutom dužan je da:

- 1) preduzme mjere koje naročito uključuju slanje upozorenja i određivanje rokova prije odbijanja, ograničavanja ili prekida poslovnog odnosa u smislu tačke 2 ovog stava, ako podaci nijesu dostavljeni, ili
- 2) direktno odbija sve buduće prenose kriptovaluta tom pružaocu usluga, ograničava ili prekida poslovni odnos sa njim.

Posrednički pružalac platnih usluga povezanih sa kriptovalutom dužan je da obavijesti nadležni nadzorni organ o pružaocu usluga povezanih sa kriptovalutom koji učestalo ne dostavlja tačne i potpune podatke, kao i o mjerama koje je preduzeo u skladu sa st. 1 do 3 ovog člana.

Procjena i prijavljivanje

Član 40n

Posrednički pružalac usluga povezanih sa kriptovalutom dužan je da utvrdi da li nedostatak tačnih i potpunih podataka iz člana 40m ovog zakona prilikom prenosa kriptovaluta ili sa tim povezane transakcije predstavlja razloge za sumnju u pranje novca ili finansiranje terorizma i ako utvrdi da taj nedostatak predstavlja razloge za sumnju, o tome obavijesti finansijsko-obavještajnu jedinicu u skladu sa ovim zakonom.

Izuzeci od obaveze prikupljanja podataka o pošiljaocu i korisniku kriptovaluta

Član 40o

- Odredbe čl. 40f do 40n ovog zakona ne primjenjuju se u sljedećim slučajevima, i to kad:
- su pošiljalac i korisnik kriptovaluta pružaoci usluga povezanih sa kriptovalutom koji djeluju u svoje ime i za svoj račun, ili
 - se prenos vrši prenosom kriptovaluta između lica.

Dostavljanje informacija

Član 40p

Pružaoци usluga povezanih sa kryptoimovinom, u potpunosti i bez odlaganja, uključujući i putem jedinstvene kontaktne tačke iz člana 62 stav 8 ovog zakona, dužni su da dostavljaju podatke prikupljene u skladu sa ovim zakonom samo nadležnim organima i nadležnim nadzornim organima, na zahtjev tih organa.

Odredba stava 1 ovog člana primjenjuje se i na pružaoce platnih usluga.

Ugled

Član 40r

Ugled, u smislu ovog zakona, ima fizičko lice ako:

1) se protiv njega ne vodi krivični postupak, odnosno ako nije osuđivano za krivično djelo za koje je propisana безусловna kazna zatvora u trajanju od jedne ili više godina;

2) se protiv njega ne vodi krivični postupak, odnosno ako nije osuđivano za jedno od krivičnih djela iz zakona drugih država koja po svom opisu odgovaraju krivičnim djelima iz stava 1 tačka 1 ovog člana;

3) nije kao zakonski zastupnik pravnog lica ili privrednog društva povrijedilo odredbe ovog zakona;

4) nije saradnik lica osuđenog za krivično djelo pranja novca i/ili finansiranja terorizma;

5) mu je zbog nepoštovanja propisa ukinuta ili odbijena odgovarajuća saglasnost odnosno odobrenje za obavljanje poslova od strane nadležnog organa;

6) rukovodi ili je u vrijeme izvršenja krivičnog djela rukovodio pravnim licem ili privrednim društvom koje je pravosnažno osuđeno za neko od krivičnih djela iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana, a naročito ako mu je izrečena mjera bezbjednosti zabrane vršenja poziva, delatnosti i dužnosti;

7) u odnosu na to lice postoji sumnja u izvršenje krivičnog djela pranja novca ili finansiranja terorizma.

Pod krivičnim djelom iz stava 1 tačka 1 ovog člana smatra se jedno od sljedećih krivičnih djela: krivična djela protiv platnog prometa i privrednog poslovanja, krivična djela protiv života i tijela, krivična djela protiv sloboda i prava čovjeka i građanina, krivična djela protiv prava iz rada, krivična djela protiv životne sredine i uređenja prostora, krivična djela protiv opšte sigurnosti ljudi i imovine, krivična djela protiv bezbjednosti računarskih podataka, krivična djela protiv pravnog saobraćaja, krivična djela protiv intelektualne svojine, krivična djela protiv službene dužnosti.

Prilikom ocjene okolnosti iz stava 1 ovog člana nadzorni organ iz člana 131 stav 1 tačka 7 ovog zakona uzima u obzir sve dostupne informacije vezane za vrstu odluke, fazi u kojoj se postupak nalazi i izjavljene pravne ljekove, izrečene sankcije, olakšavajuće i otežavajuće okolnosti, težinu djela, razdoblje koje je proteklo od vremena izvršenja djela i ponašanje fizičkog lica u tom vremenu, sve dostupne informacije o postupcima, nadzornim mjerama i prijavama koje su podnijeli nadzorni organi iz člana 131 stav 1 ovog zakona ili srodna nadzorna tijela iz drugih država, kao i činjenicu da postojanje većeg broja lakših prekršaja iz ovog zakona zajedno mogu narušiti ugled fizičkog lica iako pojedinačno nemaju taj učinak.

Prilikom ocjene okolnosti iz stava 1 ovoga člana nadzorni organ iz člana 131 stav 1 tačka 7 ovog zakona naročito cijeni podatke i informacije dobijene od finansijsko-obavještajne jedinice."

Član 16

U članu 41 stav 1 riječ "trustom," zamjenjuje se riječju "trastom,".

U stavu 2 na kraju tačke 2 tačka se zamjenjuje tačka-zarezom i dodaje nova tačka koja glasi:

"3) kontroliše pravno lice ili privredno društvo drugim sredstvima."

Poslije stava 2 dodaju se tri nova stava koji glase:

"Stvarni vlasnik po osnovu kontrole pravnog lica odnosno privrednog društva drugim sredstvima utvrđuje se istovremeno i nezavisno od utvrđivanja stvarnog vlasnika iz stava 2 tač. 1 i 2 ovog člana.

Smatra se da lice kontroliše pravno lice odnosno privredno društvo drugim sredstvima ako ima:

- većinsko pravo glasa, bez obzira kako ih dijele fizička lica koja nastupaju zajednički;
- pravo imenovanja ili razrješenja većine članova organa upravljanja (članovi odbora direktora, nadzornog odbora, upravnog odbora ili slični funkcioneri);
- pravo veta ili druga relevantna prava odlučivanja povezana sa vlasništvom nad pravnim licem odnosno privrednim društvom;
- pravo donošenja odluka o raspodjeli dobiti ili promjeni imovine u okviru pravnog lica odnosno privrednog društava.

U zavisnosti od oblika organizovanja pravnog lica odnosno privrednog društva, kontrola pravnog lica odnosno privrednog društva drugim sredstvima može uključivati i mogućnost prava odlučivanja po osnovu:

- formalnih ili neformalnih sporazuma sa vlasnicima ili pravnim licem odnosno privrednim društvom, odredbi statuta, ugovora o partnerstvu, sindikalnih ugovora ili sličnih dokumenata ili sporazuma, u zavisnosti od specifičnih karakteristika pravnog lica odnosno privrednog društva,
- odnosa među članovima porodice,
- korišćenja formalnih aranžmana sa imenovanim predstavnicima ili neformalnih aranžmana sa imenovanim predstavnicima."

U st. 4 i 5 poslije riječi „udruženja,“ dodaju se riječi: „nevladine organizacije,“

U stavu 5 riječi: „stavom 4“ zamjenjuju se riječima: „stavom 7“.

U uvodnoj rečenici stava 7 i tač. 1, 2, 5 i 6 riječ "trusta," zamjenjuje se riječju "trasta,".

Dosadašnji st. 3 do 7 postaju st. 6 do 10.

Član 17

U članu 42 st. 1 i 7 riječ "trusta" zamjenjuje se riječju "trasta".

Član 18

U članu 43 stav 3 poslije riječi "udruženje," dodaju se riječi: "nevladina organizacija.", a riječ "trust" zamjenjuje se riječju "trast".

Član 19

Poslije člana 43 dodaje se novi član koji glasi:

“Registar trustova

Član 43a

Registar trustova je elektronska baza podataka u kojoj se vode i čuvaju podaci o trustovima, drugim licima, odnosno sa njima izjednačenim subjektima stranog prava.

Registar trustova vodi organ uprave nadležan za naplatu poreza.

Registar trustova sadrži podatke iz člana 44 stav 1 tač. 1 i 3 ovog zakona.

Ako lice koje upravlja trustom, drugim licem ili sa njim izjednačenim subjektom stranog prava ima sjedište ili prebivalište u drugoj državi, podaci o tom trustu, drugom licu, odnosno sa njim izjednačenom subjektu stranog prava upisuju se u registar iz stava 1 ovog člana, kad to lice ulazi u poslovni odnos ili stiče nepokretnosti u ime trusta, drugog lica ili sa njim izjednačenog subjekta stranog prava u Crnoj Gori, u roku od 15 dana od dana zaključivanja poslovnog odnosa, odnosno sticanja nepokretnosti.

Zahtjev za upis u Registar trustova organu uprave nadležnom za naplatu poreza podnosi lice sa kojim je lice koje upravlja trustom, drugim licem ili sa njim izjednačenim subjektom stranog prava ušlo u poslovni odnos, odnosno notar kad trust, drugo lice odnosno sa njim izjednačeni subjekat stranog prava stiče nepokretnosti, u roku od 5 dana od dana kad je to lice ušlo u poslovni odnos, odnosno dana sačinjavanja notarskog akta u vezi sa sticanjem nepokretnosti.

Za trust, drugo lice, odnosno sa njim izjednačeni subjekat stranog prava se nakon upisa u Registar trustova vrši i upis u Registar stvarnih vlasnika.

Upis u Registar stvarnih vlasnika vrši lice koje upravlja trustom, drugim licem ili sa njim izjednačenim subjektom stranog prava iz stava 4 ovog člana, u roku od 25 dana od dana zaključivanja poslovnog odnosa, odnosno sticanja nepokretnosti.

Izuzetno od stava 6 ovog člana, ako lice koje upravlja trustom, drugim licem ili sa njim izjednačenim subjektom stranog prava ima prebivalište ili sjedište u više drugih država, ili ako u ime trusta, drugog lica odnosno sa njim izjednačenog subjekta stranog prava stiče nepokretnosti u više drugih država ili uspostavlja višestruke poslovne odnose u više drugih država, potvrda kao dokaz o registraciji ili izvod sa informacijama o stvarnom vlasništvu koje se čuvaju u registru u jednoj od drugih država može se smatrati dovoljnim dokazom o ispunjavanju obaveze upisa u Registar stvarnih vlasnika.”

Član 20

U članu 44 stav 1 tačka 3 riječ “trusta,” zamjenjuje se riječju “trasta,”.

Član 21

U članu 45 stav 1 tačka 3 riječ “trusta,” zamjenjuje se riječju “trasta,”.

U stavu 2 alineja 3 riječ “trust” zamjenjuje se riječju “trast”, a na kraju alineje tačka se zamjenjuje tačka-zarezom i dodaje nova alineja koja glasi:

“- podatke o vlasniku koji je pravno lice ili pravni aranžman ili drugi subjekt stranog prava (naziv, adresa, sjedište, država sjedišta, matični broj ili drugi identifikacioni broj i PIB).”.

Član 22

U članu 48 poslije stava 3 dodaju se dva nova stava koji glase:

“Ako u toku nadzora iz stava 1 ovog člana organ uprave nadležan za naplatu poreza utvrdi neslaganje podataka u Registru stvarnih vlasnika sa podacima iz pouzdanih izvora

naložiće subjektu iz člana 43 stav 3 ovog zakona otklanjanje grešaka u Registru stvarnih vlasnika i dok se te greške ne otklone naznačiće za tog subjekta u Registru stvarnih vlasnika da su podaci neažurirani.

Subjekt iz člana 43 stav 3 ovog zakona dužan je da postupi po nalogu iz stava 4 ovog člana u roku od tri radna dana od dana dobijanja tog naloga.”.

Član 23

U članu 49 poslije stava 6 dodaje se novi stav koji glasi:

“Obveznik je dužan da obezbijedi da dinamika praćenja poslovnog odnosa klijenta, u smislu stava 3 ovog člana, za klijenta višeg rizika ne bude duža od šest mjeseci, a za klijenta nižeg rizika duža od dvije godine.”.

Član 24

U članu 53 stav 1 tačka 8 riječi: “pribavi pisanu izjavu” zamjenjuju se riječju “utvrdi”.

Na kraju tačke 8 tačka se zamjenjuje tačka-zarezom i dodaje se nova tačka koja glasi:

”9) obezbijedi da sve informacije utvrđene tokom procedure utvrđivanja i provjere identiteta klijenta, praćenja poslovnog odnosa i kontrole transakcija klijenta budu obezbijeđene od strane respondentne institucije bez odlaganja.”.

U stavu 7 tačka 3 poslije riječi “uspostavlja” dodaju se riječi: “ili održava”.

Član 25

Poslije člana 53 dodaju se tri nova člana koji glase:

“Smjernice o načinu primjene produbljenih mjera poznavanja i praćenja poslovanja klijenta prilikom vršenja usluga povezanih sa kriptoinovinom

Član 53a

Organ državne uprave nadležan za kriptoinovinu utvrđuje smjernice kojima utvrđuje način na koji se produbljene mjere poznavanja i praćenja poslovanja klijenta iz čl. 51, 52 i 53 ovog zakona primjenjuju kad obveznici obavljaju usluge povezane sa kriptoinovinom, osim pružanja usluga savjetovanja u vezi sa kriptoinovinom i usluga prenosa kriptoinovine, kao i način na koji će obveznici prikupljati dodatne informacije o pošiljaocu i korisniku kriptoinovine.

Mjere za ublažavanje rizika

Član 53b

Pružaoци usluga povezanih sa kriptoinovinom dužni su da utvrde i procijene rizik od pranja novca i finansiranja terorizma povezan sa prenosima kriptoinovine usmjerenim na adresu sa vlastitim hostingom ili koji potiču sa te adrese i da za te potrebe uspostave interne politike, postupke i kontrole.

Pružaoци usluga povezanih sa kriptoinovinom dužni su da primjenjuju mjere za ublažavanje rizika koje odgovaraju utvrđenim rizicima.

Mjere iz stava 2 ovog člana uključuju najmanje:

1) mjere zasnovane na procjeni rizika kako bi se utvrdio i provjerio identitet pošiljaoca ili korisnika prenosa kriptoinovine izvršenog na adresu sa vlastitim hostingom ili sa te adrese ili stvarnog vlasnika tog pošiljaoca ili korisnika, uključujući oslanjanje na treće strane;

2) zahtijevanje dodatnih informacija o porijeklu i odredištu prenesene kriptoinovine;

3) sprovođenje pojačanog kontinuiranog praćenja tih transakcija;

4) druge mjere za ublažavanje rizika od pranja novca i finansiranja terorizma, kao i rizika od nesprovođenja i izbjegavanja ciljanih finansijskih sankcija i ciljanih finansijskih sankcija povezanih sa finansiranjem širenja oružja za masovno uništenje (proliferacija), kao i za upravljanje tim rizicima.

Organ državne uprave nadležan za kriptoinovinu utvrđuje smjernice za određivanje mjera iz st. 2 i 3 ovog člana, kao i kriterijume i sredstva za utvrđivanje i provjeru identiteta pošiljaoca ili korisnika prenosa kriptoinovine izvršenog na adresu sa vlastitim hostingom ili sa te adrese, naročito oslanjanjem na treće strane, uzimajući u obzir najnovija tehnološka dostignuća.

Mjere koje se preduzimaju u vezi sa prekograničnim korespondentnim odnosima koji uključuju izvršavanje usluga povezanih sa kriptoinovinom

Član 53c

Pored mjera iz člana 53 ovog zakona, u vezi sa prekograničnim korespondentnim odnosima koji uključuju izvršavanje usluga povezanih sa kriptoinovinom, osim pružanja usluga savjetovanja u vezi sa kriptoinovinom, sa respondentom koji nema sjedište u Crnoj Gori i koji pruža slične usluge, uključujući prenose kriptoinovine, pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom dužan je da:

1) utvrdi da li respondent ima dozvolu za rad ili je registrovan;

2) prikupi dovoljno informacija o respondentu za potpuno razumijevanje prirode njegovog poslovanja i procijeni reputaciju respondenta i kvalitet nadzora njegovog poslovanja na osnovu javno dostupnih informacija;

3) procijeni kontrolu respondenta u vezi sa sprečavanjem pranja novca i finansiranja terorizma;

4) prije uspostavljanja novog korespondentnog odnosa pribavi pisanu saglasnost višeg rukovodioca za uspostavljanje tog odnosa;

5) dokumentuje odgovornosti svake strane u korespondentnom odnosu;

6) se uvjeri u vezi sa prolaznim računima kriptoinovine, da je respondent provjerio identitet i sproveo produbljene mjere poznavanja i praćenja poslovanja klijenata koji imaju direktan pristup računima korespondenta, kao i da na zahtjev korespondentu može dostaviti relevantne podatke o tim mjerama.

Pružaoци usluga povezanih sa kriptoinovinom dužni su da dokumentuju odluku o prekidu korespondentnih odnosa zbog razloga povezanih sa politikom sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

Pružaoци usluga povezanih sa kriptoinovinom dužni su da redovno ažuriraju informacije o sprovođenju produbljenih mjera poznavanja i praćenja poslovanja klijenta u vezi sa korespondentnim odnosom ili kad se pojave novi rizici u vezi sa respondentom.

Pružaoци usluga povezanih sa kriptoinovinom dužni su da uzimaju u obzir informacije iz stava 1 ovog člana kako bi na osnovu procjene rizika utvrdili odgovarajuće mjere koje treba preduzeti za ublažavanje rizika povezanih sa respondentom.

Organ državne uprave nadležan za kriptoinovinu utvrđuje smjernice za utvrđivanje kriterijuma i elemenata koje pružaoци usluga povezanih sa kriptoinovinom uzimaju u obzir prilikom sprovođenja procjene iz stava 1 ovog člana i mjera za ublažavanje rizika iz stava 4 ovog člana, uključujući minimalne mjere koje pružaoци usluga povezanih sa kriptoinovinom treba da preduzmu ako respondent nije registrovan ili nema dozvolu za rad.”.

Član 26

U članu 54 stav 2 tačka 1 riječi: "predsjednik i član Vlade;" zamjenjuju se riječima: "predsjednik, član i generalni sekretar Vlade;".

U tački 4 poslije riječi: "ministarstva" zarez se zamjenjuje tačka-zarezom, a riječi: "direktor i pomoćnik direktora Policije, rukovodilac finansijsko-obavještajne jedinice:" brišu se.

Tačka 8 briše se.

Dosadašnje tač. 9 do 12 postaju tač. 8 do 11.

U stavu 5 riječi: "u pobočnoj liniji do četvrtog stepena, srodnik po tazbini zaključno do drugog stepena," brišu se.

Član 27

U članu 56 stav 1 tačka 3 riječ "trusta" zamjenjuje se riječju "trasta".

Član 28

U članu 62 poslije stava 7 dodaje se novi stav koji glasi:

"Izdavaoci elektronskog novca, pružaoci platnih usluga i pružaoci usluga povezanih sa kriptoinovinom sa poslovnim nastanjivanjem u Crnoj Gori koji nijesu podružnice, osnovani u Crnoj Gori i čije je glavno sjedište u drugoj državi članici Evropske unije i koji posluju na prekograničnoj osnovi, dužni su da odrede jedinstvenu kontakt tačku u Crnoj Gori koja će u njihovo ime obezbijediti usklađenost sa pravilima za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma i kako bi se nadležnom nadzornom organu olakšalo obavljanje nadzora, naročito pružanjem dokumenata i informacija na zahtjev nadležnog organa."

Član 29

U članu 65 stav 1 poslije riječi "plaćanje" dodaju se riječi: „ili isplatu dobitka”.

Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„Nadzor nad licima iz stava 1 ovog člana koja nijesu obveznici u smislu ovog zakona vrši organ uprave nadležan za naplatu poreza.”

Dosadašnji stav 4 postaje stav 5.

Član 30

U članu 66 stav 1 mijenja se i glasi:

"Obveznik je dužan da finansijsko-obavještajnoj jedinici dostavi tačne i potpune podatke o mjerama poznavanja i praćenja poslovanja klijenta iz člana 117 st. 1 do 6 ovog zakona za svaku bezgotovinsku transakciju u iznosu od 100.000 eura ili više, obveznik koji je kreditna institucija i drugi pružaoci platnih usluga i za svaku gotovinsku transakciju u iznosu od 15.000 eura ili više, a obveznik iz člana 4 stav 2 tačka 10 za svaku transakciju u iznosu od 2.000 eura ili više bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri radna dana od dana izvršenja transakcije, odnosno dana saznanja da je transakcija izvršena."

U stavu 2 poslije riječi "svaku" dodaje se riječ "bezgotovinsku", a riječi: "10.000 eura" zamjenjuju se riječima: "20.000 eura".

U stavu 3 riječi: "10.000 eura" zamjenjuju se riječima: "20.000 eura", a na kraju stava tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: "odnosno dana saznanja da je transakcija izvršena."

Na kraju stava 8 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: "odnosno dana saznanja da je transakcija izvršena."

Član 31

U članu 70 stav 1 tačka 2 riječi: "terorizma; i" zamjenjuju se riječju: „terorizma“.

U tački 3 riječ „mjeseci.“ zamjenjuje se riječima: „mjeseci; i“.

Poslije tačke 3 dodaje se nova tačka koja glasi:

„4) je u radnom odnosu kod obveznika.“

Član 32

U članu 71 stav 5 mijenja se i glasi:

„Predsjedniku i članovima komisije iz stava 3 ovog člana pripada naknada za rad u iznosu od 20% od ukupnog iznosa sredstava koji uplaćuju kandidati za taj ispitni rok.“

Član 33

U članu 72 stav 6 mijenja se i glasi:

„Licenca se izdaje na propisanom obrascu i može se provjeriti njena vjerodostojnost.“

Poslije stava 6 dodaje se novi stav koji glasi:

„Obrazac licence i način provjere njene vjerodostojnosti propisuje Ministarstvo.“

Član 34

U članu 74 stav 2 riječi: „stav 8“ zamjenjuju se riječima: „stav 10“.

Član 35

U članu 84 stav 3 poslije riječi „primjenjuju“ dodaju se riječi: „rukovodilac i“.

Član 36

U članu 85 stav 4 riječi: "Skupštini Crne Gore," zamjenjuju se riječima: "nadležnom odboru Skupštine Crne Gore,".

Stav 5 briše se.

Član 37

U članu 86 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Polijski službenik, odnosno službenik Ministarstva može se rasporediti na radno mjesto u finansijsko-obavještajnoj jedinici samo uz prethodnu saglasnost rukovodioca finansijsko-obavještajne jedinice.“

U stavu 3 riječ "Rješenje" zamjenjuje se riječju "Odluku".

Dosadašnji st. 3 i 4 postaju st. 4 i 5.

Član 38

U članu 90 stav 7 mijenja se i glasi:

„Obveznici su dužni da podatke, informacije i dokumentaciju iz stava 1 ovog člana dostavljaju finansijsko-obavještajnoj jedinici putem internet aplikacije koja se nalazi na portalu informacionog sistema finansijsko-obavještajne jedinice, na način propisan aktom iz člana 66 stav 15 ovog zakona.“

Član 39

U članu 107 stav 1 poslije riječi: "stranoj finansijsko-obavještajnoj jedinici" dodaje se riječ "blagovremeno".

Član 40

U članu 117 stav 6 tačka 1 riječi: "kripto novčanik" u različitom padežu zamjenjuju se riječju "kriptonovčanik" u odgovarajućem padežu.

Član 41

U članu 125 stav 2 poslije riječi: "dužan da" dodaju se zarez i riječi: "uz prethodno mišljenje nadležnog nadzornog organa iz člana 131 stav 1 ovog zakona,".

Član 42

U članu 126 na kraju stava 1 tačka se briše i dodaju riječi: "i ne smiju se obrađivati u komercijalne svrhe.".

Član 43

U članu 127 stav 1 riječ "deset" zamjenjuje se riječju "pet".

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

"Finansijsko-obavještajna jedinica, nadležni organi iz člana 96 stav 1 ovog zakona i nadzorni organi iz člana 131 stav 1 ovog zakona mogu zahtijevati i duže čuvanje podataka, informacija i dokumentacije iz st. 1 i 2 ovog člana na pojedinačnoj osnovi, pod uslovom da je takvo čuvanje potrebno za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili sudski postupak u slučajevima pranja novca ili finansiranja terorizma, na period koji ne može biti duži od pet godina od isteka perioda iz stava 1 ovog člana."

U stavu 4 riječi: "st. 1, 2 i 3" zamjenjuju se riječima: "st. 1 do 4".

Poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

"Ako obveznik prestane da postoji dužan je da podatke, informacije i dokumentaciju iz st. 1 i 2 ovog člana dostavi nadležnom nadzornom organu iz člana 131 stav 1 ovog zakona koji ima obavezu da ih čuva pet godina od dana prijema."

Dosadašnji st. 3 i 4 postaju st. 4 i 5.

Član 44

U članu 131 stav 1 tačka 5 riječi: "organ uprave nadležan za poslove igara na sreću" zamjenjuju se riječima: "organ državne uprave nadležan za poslove finansija".

U tački 7 riječi: "digitalnu imovinu" zamjenjuju se riječju "kriptoimovinu".

Tačka 9 briše se.

U tački 10 riječi: "člana 4 stav 4" zamjenjuju se riječima: "člana 4 st. 3 i 4".

Dosadašnja tačka 10 postaje tačka 9.

U stavu 5 alineja 2 poslije riječi "obveznika" dodaju se riječi: "i odgovornog lica kod obveznika, kao".

U alineji 6 poslije riječi: "nadzornom organu" dodaju se riječi: „iz stava 1 tač. 1 do 4 ovog člana, odnosno u Budžet Crne Gore ako je nadzorni organ iz stava 1 tač. 5 do 9 ovog člana“.

Poslije stava 5 dodaju se dva nova stava koji glase:

"Nadzorni organ iz stava 1 ovog člana ovlašćenja iz stava 5 ovog člana može izvršiti na jedan od sljedećih načina:

- samostalno,
- u saradnji sa drugim organima,
- u okviru svoje odgovornosti delegiranjem drugom organu,
- podnošenjem zahtjeva nadležnim pravosudnim organima.

Prilikom izvršavanja svojih ovlašćenja za izricanje prekršajnih sankcija nadzorni organi iz stava 1 ovog člana blisko sarađuju kako bi obezbijedili da te sankcije daju rezultate i koordiniraju svoje djelovanje u prekograničnim predmetima.“

U stavu 9 riječi: „stava 8“ zamjenjuju se riječima: „stava 10“.

Stav 12 mijenja se i glasi:

"Smatraće se da postoje nepravilnosti iz stava 5 alineja 6 ovog člana kad obveznik ne otkloni prethodno utvrđene nepravilnosti ili nastavi da vrši teže, ponavljajuće, sistemske propuste i nepravilnosti ili kombinaciju navedenih, prilikom izvršavanja sljedećih obaveza:

- 1) sprovođenja mjera poznavanja i praćenja poslovanja klijenta;
- 2) obaveze prijave sumnjivih transakcija;
- 3) vođenja evidencija, zaštite i čuvanja podataka;
- 4) sprovođenja unutrašnje kontrole i revizije;
- 5) prikupljanja i čuvanja podataka o pošiljaocu i korisniku kryptoimovine;
- 6) sprovođenja djelotvornih postupaka zasnovanih na procjeni rizika; i/ili
- 7) uspostavljanja usklađenosti posredničkog pružanja usluga povezanih sa kryptoimovinom.“

Dosadašnji st. 6 do 12 postaju st. 8 do 14.

Član 45

U članu 131a stav 1 riječi: "do 1.000.000 eura." zamjenjuju se riječima: "od najmanje 1.000.000 eura.".

U stavu 2 al. 1 i 2 riječi: "u iznosu do" zamjenjuju se riječima: "u maksimalnom iznosu od najmanje".

Na kraju alineje 2 tačka se zamjenjuje tačka-zarezom i dodaje nova alineja koja glasi:

„- za odgovorno lice u pravnom licu, u maksimalnom iznosu od najmanje 1.000.000 eura.“.

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

"Odredbe člana 131 stav 5 ovog zakona i st. 1 i 2 ovog člana primjenjuju se i na obveznika koji je pravno lice u čiju korist je djelovalo bilo koje lice samostalno ili kao dio tog pravnog lica sa ovlašćenjem da ga zastupa, donosi odluku u njegovo ime ili obavlja kontrolu u tom pravnom licu."

U uvodnoj rečenici stava 3 poslije riječi: "ovog člana" dodaju se zarez i riječi: "odnosno prilikom određivanja drugih mjera iz člana 131 stav 5 ovog zakona".

Poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

„Nadzorni organi iz člana 131 stav 1 ovog zakona mogu internim aktom utvrditi smjernice za primjenu mjera iz člana 131 stav 5 ovog zakona, uzimajući u obzir odredbu stava 4 ovog člana.“

Dosadašnji st. 3 i 4 postaju st. 4 i 5.

Član 46

U članu 132 poslije stava 10 dodaju se dva nova stava koji glase:

“Ako, prilikom posrednog nadzora, nadzorni organ iz člana 131 stav 1 ovog zakona utvrdi da obveznik nije izvršio obavezu u skladu sa ovim zakonom, upozoriće pisanim putem obveznika da izvrši obavezu, u roku od osam radnih dana.

Ako obveznik ne postupi u skladu sa stavom 11 ovog člana, nadzorni organ iz člana 131 stav 1 ovog zakona obvezniku dostavlja prekršajni nalog koji postaje konačan i izvršan nakon isteka osmog dana od dana prijema, ako obveznik u tom roku ne podnese zahtjev za sudsko odlučivanje.”

Dosadašnji stav 11 postaje stav 13.

Član 47

U članu 134 stav 8 poslije riječi: “Evropske unije” dodaju se riječi: “i trećim državama”.

Član 48

U članu 137 stav 1 riječi: “3.000 eura” zamjenjuju se riječima: “5.000 eura”.

Poslije tačke 2 dodaju se pet novih tačaka koje glase:

“2a) analiza rizika ne sadrži i procjenu mjera, radnji i postupaka koje obveznik preduzima za sprečavanje i otkrivanje pranja novca ili finansiranja terorizma (član 12 stav 2);

2b) analiza rizika ne obuhvata najmanje analizu rizika od pranja novca i finansiranja terorizma u odnosu na cjelokupno poslovanje obveznika i analizu rizika od pranja novca i finansiranja terorizma za svaku grupu ili vrstu klijenta, poslovnog odnosa, usluge koju obveznik pruža klijentu u okviru svoje djelatnosti, odnosno transakcije (član 12 stav 3);

2c) analiza rizika nije sačinjena u pisanoj i elektronskoj formi i/ili nije srazmjerna veličini obveznika, kao i prirodi i obimu njegovog poslovanja (član 12 stav 4);

2d) analizu rizika nije pripremio na osnovu smjernica za analizu rizika koje utvrđuje nadležni nadzorni organ iz člana 131 stav 1 ovog zakona, u skladu sa propisom iz člana 15 ovog zakona i Nacionalnom procjenom rizika (član 12 stav 5);

2e) u roku od tri dana od dana prijema zahtjeva od nadležnog organa iz člana 131 stav 1 ovog zakona ne dostavi analizu rizika (član 12 stav 8);”.

Tačka 15 mijenja se i glasi:

“15) ne sprovede mjere poznavanja i praćenja poslovanja klijenta prilikom uplate uloga u iznosu od 20 eura ili više, kod izvršenja jedne ili više povezanih transakcija, kad je obveznik priređivač igara na sreću (član 18 stav 1 tačka 7);”.

Poslije tačke 15 dodaje se nova tačka koja glasi:

“15a) ne sprovede mjere poznavanja i praćenja poslovanja klijenta prilikom svake povremene transakcije koja predstavlja prenos kryptoimovine u vrijednosti od 1.000 eura ili više (član 18 stav 1 tačka 8);”.

U tački 17 riječi: „tač. 2, 3, 6 i 7“ zamjenjuju se riječima: „2, 3, 6, 7 i 8“.

U tački 23 na početku se dodaju riječi: “Ne preduzme dodatne provjere i”.

U tački 25 riječi: „član 24 stav 17“ zamjenjuju se riječima: „član 24 stav 18“.

U tački 28 riječi: „stav 18“ zamjenjuju se riječima: „stav 19“.

Poslije tačke 28 dodaju se pet novih tačaka koje glase:

„28a) ne čuva video zapis koji je nastao u postupku provjere iz člana 24a stav 1 ovog zakona u skladu sa ovim zakonom (član 24a stav 5);

28b) ne izradi analizu rizika sistema i rješenja koje koristi za postupak sprovođenja identifikacije elektronskim putem i video-elektronske identifikacije (član 24b stav 1);

28c) ne koristi sigurne komunikacijske kanale za interakciju sa klijentom tokom postupka identifikacije elektronskim putem i video-elektronske identifikacije korišćenjem sigurnih protokola i kriptografskih algoritama u skladu sa najboljim praksama i industrijom u svrhu zaštite povjerljivosti, cjelovitosti, dostupnosti i zaštite podataka, kao i u svrhu sajber bezbjednosti (član 24b stav 2);

28d) ne prati kontinuirano rješenje iz člana 24b stav 1 ovog zakona kako bi se uvjerio da je funkcionalnost tog rješenja u skladu sa ovim zakonom i aktima iz člana 24 ovog zakona (član 24b stav 3);

28e) ne upravlja utvrđenim rizicima iz člana 24b stav 1 ovog zakona (član 24b stav 4);”.

U tački 36 riječ “trust” zamjenjuje se riječju “trast”.

U tački 37 riječ “trasta” zamjenjuje se riječju “trasta”.

Poslije tačke 49 dodaje se nova tačka koja glasi:

„49a) ne uvodi djelotvorne postupke kojima se utvrđuje da li su u razmjeni poruka ili u sistemu plaćanja i namirenja koji se upotrebljavaju za izvršenje prenosa novčanih sredstava, polja koja se odnose na podatke o platiocu i primaocu plaćanja popunjena slovima, brojevima i simbolima dozvoljena u skladu sa pravilima tog sistema (član 36 stav 5).”

Poslije tačke 57 dodaju se 24 nove tačke koje glase:

„57a) ne obezbijedi podatke o pošiljaocu i korisniku kriptoimovine prilikom prenosa kriptoimovine (član 40f stav 1);

57b) u slučaju da se prenos kriptoimovine ne registruje na mreži pomoću tehnologije distribuiranog zapisa (DLT) ili slične tehnologije i nije izvršen na račun kriptoimovine pošiljaoca ni sa tog računa, ne obezbijedi da je uz prenos kriptoimovine priložena jedinstvena identifikaciona oznaka transakcije (član 40f stav 4);

57c) ne dostavi podatke drugom pružaocu usluga povezanih s kriptoimovinom prije, istovremeno ili paralelno sa izvršenjem transakcije sa kriptoimovinom i na način kojim se obezbjeđuje zaštita tih podataka u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti (član 40f stav 6);

57d) ne pribavi i čuva podatke iz člana 40f st. 2 i 3 ovog zakona i ne obezbijedi da se prenos kriptoimovine može pojedinačno identifikovati u slučaju prenosa kriptoimovine na adresu sa vlastitim hostingom (40f stav 7);

57e) prije prenosa kriptoimovine ne provjeri tačnost podataka o pošiljaocu i korisniku kriptoimovine iz člana 40f st. 2 i 3 ovog zakona na osnovu dokumenata, podataka ili informacija iz pouzdanog i nezavisnog izvora (40f stav 9);

57f) dozvoli pokretanje ili izvrši prenos kriptoimovine, ako nijesu ispunjeni uslovi propisani članom 40f st. 1 do 10 ovog zakona (40f stav 11);

57g) ne sprovodi djelotvorne postupke, uključujući, prema potrebi, praćenje tokom ili nakon prenosa kriptoimovine, kako bi utvrdio da li su podaci o pošiljaocu i korisniku kriptoimovine iz člana 40f st. 2, 3 i 4 ovog zakona uključene u prenos kriptoimovine ili u zbirne fajlove za prenos, ili se dostavljaju naknadno (40h stav 1);

57h) ne pribavi i ne čuva podatke iz člana 40f st. 2, 3 i 4 ovog zakona i ne obezbijedi da se prenos kriptoomovine može pojedinačno identifikovati u slučaju prenosa kriptoomovine sa adrese sa vlastitim hostingom (40h stav 2);

57i) ne preduzima odgovarajuće mjere za procjenu da li je ta adresa u vlasništvu ili pod kontrolom korisnika kriptoomovine u slučaju prenosa u iznosu višem od 1.000 eura sa adrese sa vlastitim hostingom (40h stav 3);

57j) ne provjeri tačnost podataka o korisniku kriptoomovine iz člana 40f stav 3 ovog zakona na osnovu dokumenata, podataka ili informacija iz pouzdanog i nezavisnog izvora, prije dostupnosti kriptoomovine korisniku kriptoomovine (40h stav 4);

57k) ne sprovodi djelotvorne postupke zasnovane na procjeni rizika, uključujući mjere iz člana 17 ovog zakona, kako bi utvrdio da li treba izvršiti, odbiti, vratiti ili suspendovati prenos kriptoomovine za koji nedostaju traženi ili potpuni podaci o pošiljaocu i korisniku kriptoomovine i ne preduzima odgovarajuće dalje mjere (40i stav 1);

57l) ne odbije prenos ili ne vrati prenesenu kriptoomovinu na račun pošiljaoca ili ne zahtijeva tražene podatke o pošiljaocu i korisniku kriptoomovine prije nego što kriptoomovina postane dostupna korisniku kriptoomovine (član 40i stav 2);

57m) ne postupi u skladu sa članom 40i stav 3 tač. 1 i 2 ovog zakona ako pružalac usluga povezanih sa kriptoomovinom pošiljaoca učestalo ne dostavlja tražene podatke o pošiljaocu ili korisniku kriptoomovine;

57n) ne obavijesti nadležni nadzorni organ o pružaocu usluga povezanih sa kriptoomovinom pošiljaoca koji učestalo ne dostavlja tačne i potpune podatke u skladu sa članom 40i ovog zakona, kao i mjerama koje je prema tom pružaocu usluga preduzeo u skladu sa članom 40i st. 1, 2 i 3 ovog zakona (član 40 i stav 4);

57o) ne utvrdi da li nedostatak tačnih i potpunih podataka iz člana 40i ovog zakona predstavlja razloge za sumnju u pranje novca ili finansiranje terorizma i ako utvrdi da taj nedostatak predstavlja razloge za sumnju, o tome ne obavijesti finansijsko-obavještajnu jedinicu u skladu sa ovim zakonom (član 40j);

57p) ne obezbijedi da se svi primljeni podaci o pošiljaocu i korisniku kriptoomovine, koje je potrebno dostaviti uz prenos kriptoomovine, dostave uz prenos kriptoomovine (član 40k stav 1);

57q) ne vodi i ne čuva evidenciju podataka iz člana 40k stav 1 ovog zakona i na zahtjev ne omogućiti uvid u tu evidenciju nadležnim organima (član 40k stav 2);

57r) ne sprovodi djelotvorne postupke, uključujući, po potrebi, praćenje nakon ili tokom prenosa kriptoomovine, kako bi utvrdio da li su podaci o pošiljaocu ili korisniku iz člana 40f stav 2 tač. 1, 3 i 4 ovog zakona i člana 40f stav 3 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona, dostavljeni prethodno, istovremeno ili paralelno sa prenosom kriptoomovine ili prenosom kriptoomovine putem zbirnih fajlova, uključujući i slučajeve kada se prenos obavlja sa ili na adresu sa vlastitim hostingom (član 40l stav 1);

57s) ne uspostavlja djelotvorne postupke zasnovane na procjeni rizika, uključujući mjere iz člana 17 ovog zakona, kako bi utvrdio da li treba izvršiti, odbiti, vratiti ili suspendovati prenos kriptoomovine za koji nedostaju traženi i potpuni podaci o pošiljaocu i korisniku kriptoomovine i preduzeo odgovarajuće mjere (član 40m stav 1);

57t) ne postupi u skladu sa članom 40m stav 2 tač. 1 i 2 ovog zakona ako prilikom prijema prenosa kriptoomovine, utvrdi da podaci iz člana 40f stav 2 tač. 1, 3 i 4 i stav 3 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona ili člana 40g stav 1 ovog zakona nedostaju ili su nepotpuni;

57u) ne postupi u skladu sa članom 40m stav 3 tač.1 i 2 ovog zakona ako pružalac usluga povezanih sa kriptoinovinom učestalo ne dostavlja tražene podatke o pošiljaocu ili korisniku kriptoinovine;

57v) ne obavijesti nadležni nadzorni organ o pružaocu usluga povezanih sa kriptoinovinom koji učestalo ne dostavlja tačne i potpune podatke, kao i o mjerama koje je preduzeo u skladu sa članom 40m st. 1 do 3 ovog zakona (član 40 m stav 4);

57w) ne utvrdi da li nedostatak tačnih i potpunih podataka iz člana 40m ovog zakona prilikom prenosa kriptoinovine ili sa tim povezane transakcije predstavlja razloge za sumnju u pranje novca ili finansiranje terorizma i ako utvrdi da taj nedostatak predstavlja razloge za sumnju, o tome ne obavijesti finansijsko-obavještajnu jedinicu u skladu sa ovim zakonom (član 40 n);

57z) ne dostavi podatke prikupljenje u skladu sa ovim zakonom na zahtjev nadležnih i nadležnih nadzornih organa (član 40p);

U tački 58 riječ "trusta" zamjenjuje se riječju "trasta".

Tačka 68 briše se.

Dosadašnje tač. 69 do 150 postaju tač. 68 do 149.

Poslije tačke 69 dodaje se nova tačka koja glasi:

„69a) ne postupi po nalogu iz člana 48 stav 4 ovog zakona, u roku od tri dana od dana dobijanja tog naloga (član 48 stav 5);“.

Poslije tačke 72 dodaje se nova tačka koja glasi:

„72a) ne obezbijedi da dinamika praćenja poslovnog odnosa klijenta višeg rizika ne bude duža od šest mjeseci, a za klijenta nižeg rizika duža od dvije godine (član 49 stav 7);“.

U tački 79 riječi: „tač. 1 do 8“ zamjenjuju se riječima: „tač. 1 do 9“.

U tački 85 poslije riječi „uspostavlja“ dodaju se riječi: „ili održava“.

Poslije tačke 85 dodaje se deset novih tačaka koje glase:

„85a) ne utvrdi i ne procijeni rizik od pranja novca i finansiranja terorizma povezan sa prenosima kriptoinovine usmjerenim na adresu sa vlastitim hostingom ili koje potiču sa te adrese i da za te potrebe ne uspostavi interne politike, postupke i kontrole (53b stav 1);

85b) ne primjenjuje neku od mjera za ublažavanje rizika koje odgovaraju utvrđenim rizicima (53b st. 2 i 3);

85c) ne utvrdi da li respondent ima dozvolu za rad ili je registrovan (53c stav 1 tačka 1);

85d) ne prikupi dovoljno informacija o respondentu za potpuno razumijevanje prirode njegovog poslovanja i ne procijeni reputaciju respondenta i kvalitet nadzora njegovog poslovanja na osnovu javno dostupnih informacija (53c stav 1 tačka 2);

85e) ne procijeni kontrolu respondenta u vezi sa sprečavanjem pranja novca i finansiranja terorizma (53c stav 1 tačka 3);

85f) ne pribavi pisanu saglasnost višeg rukovodioca prije uspostavljanja novog korespondentnog odnosa (53c stav 1 tačka 4);

85g) ne dokumentuje odgovornosti svake strane u korespondentnom odnosu (53c stav 1 tačka 5);

85h) ne uvjeri se, u vezi sa prolaznim računima kriptoinovine, da je respondent provjerio identitet i sproveo produbljene mjere poznavanja i praćenja poslovanja klijenata koji imaju direktan pristup računima korespondenta, kao i da na zahtjev korespondentu može dostaviti relevantne podatke o tim mjerama (53c stav 1 tačka 6);

85i) ne dokumentuje odluku o prekidu korespondentnih odnosa zbog razloga povezanih sa politikom sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma (53c stav 2);

85j) ne ažurira redovno informacije o sprovođenju produbljenih mjera poznavanja i praćenja poslovanja klijenta u vezi sa korespondentnim odnosom ili kad se pojave novi rizici u vezi sa respondentom (53c stav 3);”.

U tački 89 riječ “trusta” zamjenjuje se riječju “trasta”.

Poslije tačke 105 dodaje se nova tačka koja glasi:

“105a) ne odredi jedinstvenu kontakt tačku u Crnoj Gori koja će u njihovo ime obezbijediti usklađenost sa pravilima za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma i kako bi se nadležnom nadzornom organu olakšalo obavljanje nadzora, naročito pružanjem dokumenata i informacija na zahtjev nadležnog organa (62 stav 8);”.

U tački 109 poslije riječi: „obavi plaćanje“ dodaju se riječi: „ili isplatu dobitka“.

Tačka 110 mijenja se i glasi:

“110) finansijsko-obavještajnoj jedinici bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri radna dana od dana izvršenja transakcije, odnosno dana saznanja da je transakcija izvršena, ne dostavi tačne i potpune podatke o mjerama poznavanja i praćenja poslovanja klijenta iz člana 117 st. 1 do 6 ovog zakona za svaku bezgotovinsku transakciju u iznosu od 100.000 eura ili više, i za svaku gotovinsku transakciju u iznosu od 15.000 eura ili više ako je obveznik kreditna institucija i drugi pružaoci platnih usluga, odnosno za svaku transakciju u iznosu od 2.000 eura ili više ako je obveznik iz člana 4 stav 2 tačka 10 (član 66 stav 1);”.

U tački 111 poslije riječi “svaku” dodaje se riječ “bezgotovinsku”, a riječi: “10.000 eura” zamjenjuju se riječima: “20.000 eura”.

Tačka 112 mijenja se i glasi:

„112) finansijsko-obavještajnoj jedinici, bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri dana od dana izvršenja transakcije, odnosno od dana saznanja da je transakcija izvršena, ne dostavi tačne i potpune podatke o mjerama poznavanja i praćenja poslovanja klijenta iz člana 117 st. 1 do 6 ovog zakona za svaku transakciju u iznosu od 20.000 eura ili više koja se vrši na računima pravnih i fizičkih lica u visoko-rizičnim trećim državama, ili ako takva transakcija uključuje visoko-rizične treće države (član 66 stav 3);“.

U tački 115 poslije riječi: „izvršenja transakcije“ dodaju se riječi: „odnosno dana saznanja da je transakcija izvršena“.

Poslije tačke 133 dodaje se nova tačka koja glasi:

„133a) ne dostavi podatke, informacije i dokumentaciju iz člana 90 stav 1 ovog zakona finansijsko-obavještajnoj jedinici putem internet aplikacije koja se nalazi na portalu informacionog sistema finansijsko-obavještajne jedinice, na način propisan aktom iz člana 66 stav 15 (član 90 stav 7);“.

U tački 146a poslije riječi: „odgovarajuće procedure“ dodaje se zarez i riječi: „uz prethodno mišljenje nadležnog nadzornog organa iz člana 131 stav 1 ovog zakona.“.

U tački 147 poslije riječi „obrađuju“ dodaju se riječi: “i obrađuje ih u komercijalne svrhe“.

Tačka 148 mijenja se i glasi:

“148) podatke, informacije i dokumentaciju pribavljene u skladu sa ovim zakonom, podatke o identifikacionom broju svakog računa klijenta, podatke i dokumentaciju o elektronskom prenosu novca, dokumentaciju o poslovnoj korespondenciji i izvještaje ne čuva pet godina nakon prestanka poslovnog odnosa klijenta, izvršene povremene transakcije, ulaska klijenta u kazino i prostorije u kojima se priređuju druge igre na sreću ili pristupa sefu, osim ako posebnim zakonom nije propisan duži period čuvanja ili ako ne produži čuvanje po

zahtjevu finansijko-obaveštajne jedinice, nadležnog organa iz člana 96 stav 1 ovog zakona ili nadzornog organa iz člana 131 stav 1 ovog zakona (član 127 st. 1, 2 i 3);”.

U tački 149 riječi: „stav 3“ zamjenjuju se riječima: „stav 4“.

Poslije tačke 149 dodaje se nova tačka koja glasi:

“149a) podatke, informacije i dokumentaciju iz člana 127 st. 1 i 2 ovog zakona ne dostavi nadzornom organu iz člana 131 stav 1 ovog zakona, ako prestane da postoji (član 127 stav 5);”.

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

“Izuzetno od stava 1 ovog člana, za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se obveznik iz člana 4 stav 2 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona novčanom kaznom u iznosu od 10.000 eura do 40.000 eura.”.

Dosadašnji st. 2 do 6 postaju st. 3 do 7.

Član 49

Poslije člana 138 dodaje se novi član koji glasi:

“Član 138a

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj stvarni vlasnik subjekta ako subjektu ne dostavi podatke iz člana 44 stav 1 tačka 2 al. 1, 2 i 4 ovog zakona radi unosa tih podataka u Registar stvarnih vlasnika (član 43 stav 6).”.

Član 50

U članu 141 riječ “trust” zamjenjuje se riječju “trast”.

Član 51

Poslije člana 145 dodaju se tri nova člana koji glase:

"Rok za utvrđivanje smjernica za analizu rizika i uspostavljanje sistema upravljanja rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma

Član 145a

Smjernice za analizu rizika i uspostavljanje sistema upravljanja rizikom od pranja novca i finansiranja terorizma nadzorni organ iz člana 131 stav 1 tačka 7 ovog zakona dužan je da utvrdi u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za uspostavljanje Registra trastova

Član 145b

Organ uprave nadležan za naplatu poreza dužan je da Registar trastova uspostavi u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za uspostavljanje Registra pružalaca usluga povezanih sa kriptoviminom

Član 145c

Nadzorni organ iz člana 131 stav 1 tačka 7 ovog zakona dužan je da uspostavi Registar pružalaca usluga povezanih sa kriptoviminom u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.“

Član 52

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

* U ovaj zakon prelijete su odredbe Direktive (EU) 2015/849 Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. maja 2015. godine o sprečavanju korišćenja finansijskog sistema u svrhu pranja novca ili finansiranja terorizma, o izmjeni Regulative (EU) br. 648/2012 Evropskog parlamenta i Savjeta i o prestanku važenja Direktive 2005/60/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta i Direktive Komisije 2006/70/EZ, Direktive (EU) 2018/843 Evropskog parlamenta i Savjeta od 30. maja 2018. godine o izmjeni Direktive (EU) 2015/849 o sprečavanju korišćenja finansijskog sistema u svrhu pranja novca ili finansiranja terorizma i o izmjeni direktiva 2009/138/EZ i 2013/36/EU i odredbe Regulative (EU) 2023/1113 Evropskog parlamenta i Savjeta od 31. maja 2023. godine o informacijama koje se prilažu prenosima novčanih sredstava i određene kriptoinovine i o izmjeni Direktive (EU) 2015/849

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 16 tačka 5 Ustava Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, broj 1/07) kojom je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Predložene izmjene i dopune zakona su od velikog značaja za unapređenje borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma i za osiguranje daljeg napretka Crne Gore u procesu evropskih integracija.

U procesu pristupanja Evropskoj uniji Crna Gora ima obavezu, između ostalog, da zatvori pregovaračko poglavlje 4 - Slobodno kretanje kapitala u okviru koga je i borba protiv pranja novca i finansiranja terorizma. Shodno navedenom eksperti Generalnog direktorata za finansijsku stabilnost, finansijske usluge i uniju tržišta kapitala (DG FISMA) Evropske komisije su zahtijevali da se Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma (Zakon) uskladi sa Regulativom (EU) 2023/1113 Evropskog parlamenta i Savjeta od 31. maja 2023. godine o informacijama koje se prilažu prenosima novčanih sredstava i određene kriptovalute i o izmeni Direktive (EU) 2015/849; Takođe eksperti Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD) su zahtijevali izmjene i dopune Zakona kojim se osigurava puna primjena instituta “stvarni vlasnik”.

Pored navedenog, Crna Gora ima obavezu da izvrši usklađivanja koja zahtjeva MONEYVAL, a koja se odnose na ispunjenje FATF preporuke broj 15, kojom se reguliše registovanje pružaoaca usluga povezanih sa kriptovalutom. Kako nije donijet Zakon o kriptovaluti to je odlučeno da se ispunjenje ove preporuke izvrši kroz izmjene Zakona.

Osim navedenog, Predlogom zakona se postiže usklađivanje sa Egmont zahtjevima koji se odnose na operativnu nezavisnost finansijsko-obavještajne jedinice i vrše se potrebne ispravke koje su uočene prilikom primjene Zakona u praksi.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Izmjene i dopune Zakona u potpunosti su usaglašene sa pravnom tekovinom Evropske unije koja se odnosi na sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, i to sa:

-Regulativom (EU) 2023/1113 Evropskog parlamenta i Savjeta od 31. maja 2023. godine o informacijama koje se prilažu prenosima novčanih sredstava i određene kriptovalute i o izmeni Direktive (EU) 2015/849;

-Direktivom (EU) 2015/849 Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. maja 2015. godine o sprečavanju korišćenja finansijskog sistema u svrhu pranja novca ili finansiranja terorizma, o

izmjeni Regulative (EU) br. 648/2012 Evropskog parlamenta i Savjeta i o prestanku važenja Direktive 2005/60/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta i Direktive Komisije 2006/70/EZ;

-Direktivom (EU) 2018/843 Evropskog parlamenta i Savjeta od 30. maja 2018. godine o izmjeni Direktive (EU) 2015/849 o sprečavanju korišćenja finansijskog sistema u svrhu pranja novca ili finansiranja terorizma i o izmjeni direktiva 2009/138/EZ i 2013/36/EU.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Čl. 1 i 3 Predloga zakona predlažu se izmjene i dopune člana 4, odnosno člana 6 Zakona koji definišu obveznike tog zakona i značenje izraza u cilju usklađivanja sa propisima EU i nacionalnim zakonodavstvom, na način što se uvodi i institut kryptoimovine.

Članom 2 predlaže se dodavanje novog člana kojim se propisuju izuzeci od primjene odredaba zakona kojim se uređuje kryptoimovina.

Članom 4 predlaže se upodobljavanje norme usljed nemogućnosti adekvatne primjene.

Članom 5 Predloga zakona predlažu se izmjene i dopune Zakona u smislu obavezivanja priređivača igara na sreću da preduzima mjere poznavanja i praćenja poslovanja klijenta prilikom uplate uloga u iznosu od 20 eura ili više, kod izvršenja jedne ili više povezanih transakcija, a što se do sad odnosilo na uplatu ili isplatu u iznosu od 2.000 eura ili više. Navedena izmjena izvršena je iz razloga što je u djelatnosti igara na sreću identifikovan viši rizik od pranja novca i finansiranja terorizma. Takođe propisuje se i da se ove mjere primjenjuju i prilikom svake povremene transakcije koja predstavlja prenos kryptoimovine u vrijednosti od 1.000 eura ili više.

Čl. 6 i 7 predlažu se izmjene i dopune čl. 20 i 22 Zakona, radi upodobljavanja i preciziranja normi u skladu sa preporukama međunarodnih institucijama.

Članom 8 predlaže se izmjena člana 24 Zakona u cilju omogućavanja obveznicima koji nisu finansijske institucije da mogu da primijene video-elektronsku identifikaciju, kao i tehničko upodobljavanje normi.

Članom 9 predlaže se dodavanje dva nova člana u skladu sa preporukama međunarodnih organizacija kako bi se omogućilo obvezniku da prilikom svake naredne video-elektronske identifikacije izvrši provjeru identiteta klijeta korišćenjem pouzdanih algoritama, kao i osigura da se obvezniku koji sprovodi video-elektronsku identifikaciju garantuje povjerljivost, cjelovitost, dostupnost i zaštita podataka (u smislu da podaci, odnosno snimci budu zaštićeni od krađe i kompromitacije dok su na internetu).

Čl. 10, 11, 12 i 13 predlažu se izmjene i dopune odredaba Zakona u cilju usklađivanja se preporukama i regulativama EU, kao i iz razloga tehničke prirode.

Članom 14 vrši se dopuna člana 39 kojim se uređuju izuzeci od obaveze prikupljanja podataka o platiocu i primaocu plaćanja u smislu da se ta obaveza ne primjenjuje ni kad se prenos novčanih sredstava vrši razmjenom elektronskih čekova.

Članom 15 predlaže se dopuna Zakona u smislu propisivanja novog poglavlja kojim se uređuje oblast kryptoimovine na način što se dodaju 17 novih članova kojim se propisuje osnivanje registra pružaoca usluga kryptoimovine, obaveza i način upisa u Registar, sadržaj Registra i brisanje iz Registra, usluge povezane sa kryptoimovinom pružene u Crnoj Gori, obaveze pružaoca usluga povezanih sa kryptoimovinom pošiljaoca, prenos kryptoimovine putem zbinog fajla, obaveze pružaoca usluga povezanih sa kryptoimovinom korisnika, prenosi kryptoimovine.

Članom 16 predlažu se izmjene i dopune člana 41 Zakona u smislu potpunijeg definisanja instituta stvarnog vlasnika, na način što će se stvarnim vlasnikom smatrati i fizičko lice koje kontroliše pravno lice ili privredno društvo drugim sredstvima.

Čl. 17, 18, 20 i 21 vršene su izmjene i dopune Zakona koje su tehničke prirode, dok je članom 19 predviđeno dodavanje novog člana 43a kojim se propisuje osnivanje, sadržaj i upis u Registar trustova, koji vodi organ uprave nadležan za naplatu poreza.

Članom 22 Predloga zakona predlaže se dopuna člana 48 Zakona kojom se omogućava organu uprave nadležnom za naplatu poreza da ako tokom nadzora u vezi unošenja podataka u Registar stvarnih vlasnika primijeti neusklađenost podataka sa pouzdanim izvorima naloži otklanjanje nepravilnosti subjektu i te podatke naznači kao neažurirane do njihovog usklađivanja.

Članom 23 predlaže se dopuna člana 49 Zakona u smislu propisivanja obaveze obvezniku da obezbijedi da dinamika praćenja poslovnog odnosa klijenta, u smislu stava 3 ovog člana, za klijenta višeg rizika ne bude duža od šest mjeseci, a za klijenta nižeg rizika duža od dvije godine, dok se članom 24 predlaže dopuna člana 53 Zakona kojom se propisuje još jedna od mjera koju obveznik treba da preduzme kod korespondentnog odnosa sa kreditnom institucijom ili drugom finansijskom institucijom koja ima sjedište van Crne Gore.

Članom 25 predlaže se dopuna Zakona novim članovima kojima se propisuju neke od obaveza koje treba da preduzimaju pružaoci usluga povezanih sa kriptoinovinom prilikom utvrđivanja rizika od pranja novca i finansiranja terorizma.

Članom 26 izvršene su izmjene Zakona u dijelu koji se odnosi na listu politički eksponiranih lica, dok su članom 27 izvršene izmjene tehničke prirode.

Članom 28 izvršena je dopuna člana 62 radi usklađivanja sa pravnom tekovinom Evropske unije a sa namjerom određivanja jedinstvene kontakt tačke u Crnoj Gori koja će obezbijediti usklađenost sa pravilima za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma i kako bi se nadležnom nadzornom organu olakšalo obavljanje nadzora.

Članom 29 Predloga zakona predlaže se dopuna člana 65 Zakona u smislu propisivanja nadzora nad poštovanjem propisanih ograničenja u poslovanju sa gotovim novcem.

Članom 30 predlažu se dopune člana 66 Zakona na način što se propisuje obaveza priređivačima igara na sreću da izvještavaju finansijsko-obavještajnu jedinicu o svakoj transakciji u iznosu od 2.000 eura ili više.

Čl. 31, 33, 34 i 35 Predloga zakona izvršene su izmjene i dopune Zakona iz razloga tehničke prirode i radi obezbjeđivanja njegovog jasnijeg tumačenja i primjene, dok se članom 32 predlaže se izmjena člana 71, shodno zahtjevu Ministarstva finansija, u dijelu koji se odnosi na naknadu koja pripada predsjedniku i članovima komisije za polaganje stručnog ispita za vršenje poslova ovlaštenog lica za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, na način što se propisuje da se članovi komisije isplaćuju od sredstava koja su uplaćena za polaganje stručnog ispita.

Članom 36 izvršene su izmjene člana 85 Zakona u smislu propisivanja da mišljenje na predlog za postavljanje rukovodioca finansijsko-obavještajne jedinice Vladi daje nadležni skupštinski odbor, a ne Skupština CG kako je do sad bilo propisano.

Članom 37 predlaže se dopuna člana 86 Zakona na način što je propisano da se policijski službenik odnosno službenik Ministarstva može rasporediti na radno mjesto u finansijsko-

obavještajnoj jedinici samo uz prethodnu saglasnost rukovodioca finansijsko-obavještajne jedinice.

Članom 38 Predloga zakona mijenja se član 90 stav 7 Zakona kako bi se obavezali obveznici da tražene podatke dostavljaju putem internet aplikacije koja se nalazi na portalu informacionog sistema finansijsko-obavještajne jedinice.

Čl. 39 i 40 izvršene su izmjene i dopune čl. 107 i 117 Zakona iz razloga tehničke prirode.

Članom 41 Predloga zakona predlaže se dopuna člana 125 Zakona u smislu propisivanja obvezniku obaveze da prilikom uspostavljanja procedura o načinu prijavljivanja povreda odredaba Zakona pribavi mišljenje nadležnog nadzornog organa, dok se članom 42 vrši dopuna člana 126 radi preciziranja da se podaci ne smiju obrađivati u komercijalne svrhe.

Članom 43 predlažu se izmjene i dopune člana 127 Zakona na način što se propisani rok od 10 godina za čuvanje podataka pribavljenih u skladu sa Zakonom smanjuje na pet godina. Takođe se propisuje da finansijsko-obavještajna jedinica i nadležni organi mogu zahtijevati dalje čuvanje pod uslovom da je takvo čuvanje potrebno za sprečavanje, otkrivanje, istragu ili sudski postupak u slučajevima pranja novca ili finansiranja terorizma na period koji ne može biti duži od pet godina od isteka perioda iz stava 1 ovog člana (5 godina).

Članom 44 Predloga zakona uređuju se izmjene i dopune člana 131 Zakona kojim se uređuje nadzor nad primjenom Zakona, i to na način da se propisuje da nadzor nad priređivačima igara na sreću vrši Ministarstvo finansija umjesto dosadašnje Uprave za igre na sreću, a nadzor nad advokatima vrši Ministarstvo pravde umjesto Advokatske komore CG.

Članom 45 Predloga zakona predlažu se izmjene i dopune člana 131a Zakona na način što se mijenja propisani iznos novčanih sredstava koji nadzorni organ utvrđuje obvezniku za povredu odredaba Zakona, shodno zahtjevima Evropske komisije a radi potpunog usklađivanja u tom dijelu sa pravnom tekovinom Evropske unije, kao i propisuje primjena tih odredaba i na obveznika koji je pravno lice u čiju korist je djelovalo bilo koje lice samostalno ili kao dio tog pravnog lica sa ovlaštenjem da ga zastupa, donosi odluku u njegovo ime ili obavlja kontrolu u tom pravnom licu.

Članom 46 predlaže se dopuna člana 132 u smislu omogućavanja nadzornom organu da ako prilikom vršenja posrednog nadzora utvrdi da obveznik nije postupio u skladu sa obavezama iz ovog zakona, upozori pisanim putem obveznika da izvrši obavezu u roku od osam radnih dana, odnosno izda prekršajni nalog ako obveznik ne postupi u ostavljenom roku, dok se članom 47 Predloga zakona predlaže dopuna 134 Zakona radi omogućavanja saradnje nadzornim organima u smislu ovog zakona sa nadzornim organima trećih država, a ne samo članica Evropske unije.

Članom 48 Predloga zakona izvršene su izmjene člana 137 Zakona kojim se propisuju kaznene odredbe u smislu njihovog usklađivanja sa predloženim izmjenama i dopunama, a dosadašnji minimalni iznos kazne za pravna lica povećan je sa 3.000 eura na 5.000 eura.

Članom 49 predlaže se dodavanje novog člana 138a u smislu propisivanja kazne za stvarnog vlasnika u slučaju nepostupanja u skladu sa članom 43stav 6 Zakona.

Članom 50 Predloga zakona izvršena je izmjena Zakona tehničke prirode, dok je članom 51 predloženo dodavanje tri nova člana kojima se propisuje rok za uspostavljanje Registra pružaoca usluga povezanih sa kriptoimovinom i Registra trustova, kao i rok za utvrđivanje smjernica za analizu rizika organu nadležnom za kriptoimovinu.

Članom 52 Predloga zakona predlaže se stupanje na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona potrebna su dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore za 2025, 2026. i 2027. godinu u iznosu od cca 650.000,00 €, i to za uspostavljanje informacionog sistema za vođenje Registra pružalaca usluga povezanih sa kriptoinovinom, zapošljavanje i obuku službenika koji će da sprovode nadzor nad pružaocioma usluga povezanih sa kriptoinovinom i vode taj Registar, kao i za uspostavljanje sistema za čuvanje podataka informacija i dokumentacije koju su nadzorni organi dužni da preuzmu od obveznika kad on prestane da postoji u smislu člana 43 Predloga zakona. Navedeni sistemi za čuvanje podataka treba da obuhvate adekvatne informacione sisteme i odgovarajući prostor za skladištenje papirne dokumentacije. Takođe, procjenjuje se da je potrebno obezbjeđivanje sredstava iz budžeta Centralne banke Crne Gore u iznosu od cca 350.000,00 € radi uspostavljanja navedenih sistema za čuvanje podataka.